

Verksamhetsberättelse 2025 för äldrenämnden

Äldrenämnden

start.stockholm

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	5
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.....	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	14
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	22
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	23
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	24
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	25
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	25
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	26
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	27
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	28
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	37
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	39
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	40

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	47
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	52
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	56
Uppföljning av ekonomi	60
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	60
Resultatenheter	63
Investeringar	63
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	63
Analys av balansräkning	63
Övrigt.....	65
Bedömning av nämndens interna kontroll	65
Systematiskt kvalitetsarbete.....	66
Systematiskt arbetsmiljöarbete	67
Checklista för årlig uppföljning	67

Bilagor

Bilaga 1 - ÄN VB 2025

Bilaga 2 - 122 UH018 - Bokslut 2005

Bilaga 3 - Dataskyddsombudets GDPR årsrapport 2025

Bilaga 4 - Framtidens socialtjänst - VB 2025

Bilaga 5 - Fördelning av bidrag för arbetsskor 2025

Bilaga 6 - Redovisning av statsbidrag för att stärka äldreomsorgens krisberedskap 2025

Bilaga 7 - Utbildningar VB 2025

Bilaga 8 - Uppföljning av Intern kontroll

Bilaga 9 - Nyckeltal 2025 Äldrenämnden

Sammanfattande analys

Nämnden har under året arbetat i enlighet med kommunfullmäktiges övergripande inriktningsmål och med kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena samt nämndens egna mål. Förvaltningen gör bedömningen att de mål, aktiviteter och indikatorer som framgår av nämndens verksamhetsplan i huvudsak har uppnåtts och genomförts under året.

Redogörelse för nämndens arbete för att nå målen beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena. Under det verksamhetsområdesmål där nämnden har flera nämndmål finns dessa som underrubriker.

Nämnden strävar efter att i relevanta situationer och uppdrag synliggöra och analysera eventuella könsskillnader samt föreslå hur dessa skillnader kan jämnas ut. Analysen av nämndens resultat har på aktuella ställen i rapporten kompletterats med jämställdhetsanalyser.

I kommunfullmäktiges budget anges en rad direktiv som är gemensamma för samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Dessa direktiv berör i varierande grad äldrenämndens verksamhet. Förvaltningen har valt att integrera de direktiv som berör nämnden under respektive mål för verksamhetsområdet enligt den målstruktur som kommunfullmäktige beslutat om. Andra direktiv är inte lika konkreta och har därför inte samma specifika måltillhörighet utan fördelas över flera mål.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Nämnden bedömer att inriktningsmålet har uppnåtts under året. Bedömningen grundas på att tre av fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppnåtts helt. Under de två verksamhetsområdesmålen som berör barn och ungdomar har nämnden inte tagit fram några nämndmål i verksamhetsplanen och rapporterar inte under dessa.

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder till en rättvis klimatomställning

Nämnden bedömer att inriktningsmålet har uppnåtts helt under året. Bedömningen grundas på att de fyra målen för verksamhetsområdet som är kopplat till inriktningsmålet har uppnåtts helt.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Nämnden bedömer att inriktningsmålet har uppnåtts helt under året. Bedömningen grundas på att de sju målen för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppnåtts helt.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att inriktningsmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att de tre verksamhetsområdesmål som nämnden rapporterar på och som är kopplade till inriktningsmålet har uppnåtts. Bedömningen grundar sig även på att flertalet av de uppdrag som nämnden har utfört för att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen har genomförts. Hur nämnden har bidragit till att uppnå inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

 Inga data

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

 Inga data

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att nämndmålet har uppnåtts.

Myndighetsutövning jourtid

Inom nämndens verksamhet finns jourhandläggare i tjänst för de som söker stöd och information på jourtid. Under jourtid har 944 individuella bedömningar av akuta behov av bistånd genomförts under året. Majoriteten av samtalen berör personer över 65 år (92 procent) och resterande berör personer med funktionsnedsättning under 65 år (8 procent). Statistiken

visar att antalet bedömningar av akuta behov och beslut om bistånd minskar år för år sedan pandemin. Orsaken till det kan vara att införandet av ramtid har gett utföraren större möjlighet att anpassa insatserna inom ramen för redan fattade beslut. Tillsammans med ersättningssystemets möjlighet att rapportera överskjutande tid vid behov har detta minskat behovet av nya myndighetsbeslut på jourtid.

I närmare 62 procent av fallen är det den enskilde som själv eller med hjälp av anhörig tar kontakt med nämndens jourhandläggare och ansöker om hjälp och stöd. I övriga fall är det en person i den enskildes närhet som uttrycker oro eller gör en så kallad anmälan då hen ser ett behov av bistånd hos den enskilde. Det kan handla om behov av utökad hjälp i samband med att make/maka lagts in på sjukhus, mer hjälp i samband med egen utskrivning från sjukhus eller för att en person som inte har insatser sedan tidigare kan behöva hjälp att komma upp efter att ha ramlat hemma.

Vid akuta behov på jourtid kan korttidsvård beviljas, antalet beslut över året ligger på en konstant nivå över tid. Under året har specifika händelser, som brand på vård- och omsorgsboende, utgjort situationer då korttidsboende har beviljats i större utsträckning än normalt i syfte att tillgodose enskilda individers akuta behov.

Genomförda egenkontroller, kollegiala granskningar och kontinuerlig uppföljning av utredningar visar att nämnden har tillhandahållit en rättssäker och likställig myndighetsutövning på jourtid.

God och nära vård och omsorg

Nämnden leder och samordnar stadens arbete med att ställa om till en god och nära vård och omsorg tillsammans med socialnämnden, utbildningsnämnden och förskolenämnden. Den stadsgemensamma handlingsplanen och den tillhörande årliga aktivitetsplanen utgör grunden i detta arbete. En inventering av det pågående arbetet har genomförts, sammanställningen visar pågående aktiviteter i linje med handlingsplanen.

Samverkansforum med Region Stockholm finns på central nivå och finns, eller håller på att etableras, även på lokal nivå i samtliga stadsdelsnämnder. En del utvecklingsprojekt har startats upp under året, medan andra aktiviteter har pågått under en längre tid, till exempel arbetet med samordnad individuell plan och utskrivningsprocessen från slutenvården. Flertalet har koppling till den länsgemensamma samverkansöverenskommelse som sedan år 2022 finns kring vård och omsorg (HÖK).

Det statsbidrag som ska stödja omställningen till en god och nära vård är från och med år 2025 enbart riktat till hälso- och sjukvårdsområdet. Detta begränsar stadens användande vilket får konsekvenser för det bredare omställningsarbetet. Utvecklingsarbete som påbörjats kan inte finansieras med statsbidrag om det inte berör hälso- och sjukvårdsinsatser. Det innebär att förebyggande arbete samt hemtjänst i ordinärt boende där Region Stockholm har hälso- och sjukvårdsansvaret utesluts. Då verksamhetsområde förskola inte omfattas av inriktningen mot hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen kommer förskolenämnden att pausa sin medverkan i styr- och arbetsgrupper i avvaktan på eventuella justeringar av förordningen. Aktivitetsplanen för år 2026 kommer att fokusera på förordningens insatser, det vill säga hälso- och sjukvårdsområdet. Handlingsplanen i sin helhet gäller dock även fortsättningsvis

och påbörjat arbete som inte är beroende av finansiering via statsbidrag kommer fortsätta.

Nämnden följer och deltar i beredningsarbetet för beslut från vård och omsorg i samverkan (VIS). VIS är ett länsövergripande forum för samverkan och beredning i frågor om hälsa, vård och omsorg mellan Storstockholm och Region Stockholm. VIS kommer att fatta beslut om gemensamma arbetssätt gällande länsövergripande systemstöd vid utskrivning från slutenvården (Lifecare SP) och hur det ska användas vid upprättandet av samordnad individuell planering (SIP) utanför utskrivningsprocessen. Arbetet med SIP ingår i Stockholms stads stadsövergripande handlingsplan för omställningen med fokusområden och aktiviteter.

Sedan hösten ingår äldreförvaltningen i den operativa styrgruppen för Lifecare SP. Förvaltningen bevakar och driver därmed kommunperspektivet för länets kommuner tillsammans med Storsthlm i utvecklingen av Lifecare SP och kompletterar befintlig styrning och ledning inom Region Stockholm.

Hälso- och sjukvård

Nämnden har följt, bevakat och deltagit i den översyn som pågått av samtliga överenskommelser i Stockholms län inom hälsa, vård och omsorg. Översynen har visat på att det finns ett behov av att skapa tydliga och användbara överenskommelser och rutiner för att förbättra samordningen kring individen. Den första överenskommelse som antagits inom ramen för den nya strukturen är sammanhållen överenskommelse om vård och omsorg för äldre.

Stadens gemensamma riktlinje för hälso- och sjukvård och delegering har reviderats av medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS).

För att stärka patientsäkerheten och stadens arbetsprocesser inom hälso- och sjukvård med den äldres individuella behov i fokus har nämnden planerat och genomfört följande utbildningsinsatser för vård- och omsorgsboenden och dagverksamheter:

- Stadsövergripande introduktion för legitimerad personal.
- Kompetenshöjande insats för utsedda verksamhetschefer enligt hälso- och sjukvårdslagen.
- Utbildning för sjuksköterskor i rådgivning på distans till vårdbiträden och undersköterskor.
- Grundutbildning inför delegering av läkemedel för omvårdnadspersonal.
- Utbildning vid förnyad delegering.
- Utbildning av insulinhantering inför delegering.
- Utbildning avseende enhetschefens ansvar för säker läkemedelshantering.
- Utbildning avseende ansvar för säker läkemedelshantering för sjuksköterskor.

Utbildningarna utvärderas kontinuerligt via nätverket för medicinskt ansvariga sjuksköterskor och medicinskt ansvariga för rehabilitering. Utbildningarna ger möjlighet till likställda arbetssätt, kompetenshöjning, förbättrad läkemedelshantering och en högre patientsäkerhet inom särskilda boenden.

Nämnden har samordnat arbetet med processen för utskrivning från slutenvård tillsammans

med representanter från respektive stadsdelsnämnd. Deltagarna har delat med sig av hållbara och fungerande arbetssätt, utmaningar och fört dialoger avseende hur staden kan säkerställa att intentionerna i såväl lagstiftning som regionala överenskommelser infrias kring utskrivningsklara patienter. Utvärderingar från samverkansdialogerna har visat att samtliga parter uppskattade allra mest att få tillfälle att träffa sina lokala samarbetsparter och att samtala om gemensamma frågor på ett välorganiserat och strukturerat sätt.

Deltagande funktioner var chefer (och i vissa fall operativ personal) från korttidsboende, biståndshandläggarenheter, vård- och omsorgsboende, husläkarmottagningar, primärvårdsrehab, läkarorganisation med uppdrag på korttidsboende, medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS) och medicinskt ansvariga för rehabilitering (MAR), kommunens samordnande funktion (KSA) och rehabsamordnare.

Även föreläsningarna var uppskattade av majoriteten av deltagarna. Verksamheterna erbjöds efter båda dialogerna att fortsätta arbetet med sin lokala samverkan med stöd av Stiftelsen Äldrecentrum. Ett exempel på ett sådant lokalt stöd är att stiftelsen har stöttat Skarpnäcks och Farsta stadsdelsnämnder i utvecklingsarbetet för att ta fram en lokal samverkansrutin för utskrivning från slutenvård via korttidsboende.

Vård i livets slutskede

I arbetet med att stärka den äldres rätt till stöd i livets slutskede oavsett boendeform har nämnden fokuserat på bland annat kunskapshöjande samverkan.

- Nämnden har samordnat ökad samverkan mellan utförare vid särskilda boenden, hemtjänst för äldre i ordinärt boende, Palliativt kunskapscentrum och ASIH. Detta har lett till ökad kunskap om palliativ vård inom verksamheter och stärkt förutsättningarna för utveckling.
- Nämnden har även arbetat för ökad samverkan mellan representanter för ASIH och medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS) och medicinskt ansvariga för rehabilitering (MAR), med syfte att stödja personalen vid stadens särskilda boenden i arbetet med palliativ vård.
- På uppdrag av nämnden har Stiftelsen Äldrecentrum genomfört ett halvdagsseminarium för biståndshandläggare. Målet med seminariet var att skapa möjlighet att diskutera och reflektera över biståndshandläggarens roll i relation till palliativ vård och livets sista tid, i mötet med den äldre med hemtjänst i ordinärt boende.

Ofrivillig ensamhet

Tillsammans med stiftelsen Äldrecentrum och stadsdelsnämnderna har nämnden tagit fram modeller för tre olika samtalstyper som alla syftar till att minska ensamhet. Dessa tre samtalstyper föreslås bli insatser utan individuell behovsprövning i enlighet med nya socialtjänstlagen.

Under året har medarbetare på träffpunkter, servicehus och vård- och omsorgsboenden utbildat sig till samtalsledare för att kunna leda olika typer av samtalsinsatser. Detta har skapat en ökad tillgång till strukturerat samtalsstöd för seniorer i staden.

För statsbidraget som ska användas för att minska ofrivillig ensamhet har en satsning gjorts i

Järva genom ett pilotprojekt med nio deltagande hemtjänstenheter. På varje enhet har en undersköterska i verksamheten haft i uppgift att identifiera personer som är eller riskerar att bli ensamma. Fokus har varit på utrikesfödda män och ensamboende. Kontakt har etablerats med de äldre som då erbjudits social samvaro och aktiviteter. I vissa fall har kontakt tagits med aktuella bostadsbolag för att undersöka möjligheten att låna lokaler för gemensamma träffar för äldre som bor i närheten av varandra. Inom projektets ramar har samarbete skett med kulturnämnden, idrottsnämnden, Järva stadsdelsnämnd samt med föreningen för finsk väntjänst. Ett resultat av projektet är att nya rutiner har utformats för att identifiera och fånga upp äldre som riskerar att hamna i ensamhet.

Inom nämndens jourverksamhet utförs insatser i form av råd och stöd på jourtid vilket bland annat bidrar till att förebygga och motverka ofrivillig ensamhet hos äldre i stunden.

Nämnden har deltagit på lokala seniordagar och anordnat en föreläsning riktad till seniorer på temat hjärnhälsa. I samarbete med kulturnämnden och idrottsnämnden har nämnden deltagit på Järvaveckan. Ett pågående samarbete med civilsamhället finns genom ett ökat deltagande på nätverksträffar och frukostmöten som anordnas av ideella föreningar.

Kunskapshöjande insatser i kognitiv stimulans genom rörelse har anordnats för medarbetare inom förebyggande verksamheter, som en del i att stärka kompetensen inom Finger-konceptet med goda matvanor, fysisk aktivitet, social samvaro och kognitiv stimulans.

Jämställdhetsanalys

Under 2024 blev dubbelt så många kvinnor som män beviljade insatsen hälsosamtal i Stockholms stad. I arbetet med att minska ofrivillig ensamhet är därför män en av nämndens prioriterade grupper. Under 2025 har nämnden arbetat aktivt i flera sammanhang med att informera samarbetspartners om att se över hur män kan bli mer delaktiga i till exempel förebyggande aktiviteter och vid undersökningar av vad seniorer har för önskemål om aktiviteter.

Äldre som tillhör sårbara grupper

Nämnden har i samarbete med socialnämnden fortsatt att utveckla arbetet med att ge stöd till äldre som utsätts för våld i nära relation.

Resultatet från uppföljningen av det suicidpreventiva arbete som gjordes tillsammans med socialnämnden hösten 2024 har kvalitetsgranskats, analyserats och spridits inom staden. Totalt deltog 75 verksamheter i uppföljningen och resultatet visade i stort att:

- Många verksamheter har utbildat personal om riskfaktorer och riskgrupper för suicid och har rutiner för bemötande av suicidnära personer.
- Hälften av de svarande har information om stöd- och hjälplinjer tillgängligt.
- De flesta har rutiner för säker hantering av läkemedel men få har inventerat risker i sina lokaler ur ett suicidriskperspektiv.
- En utmaning kan vara samverkan med bland annat psykiatri i de fall där den enskilde inte har en etablerad vårdkontakt.

Tillsammans med socialnämnden, idrottsnämnden och utbildningsnämnden har nämnden arrangerat en temamånad i syfte att stärka kunskapen om psykisk hälsa och suicidprevention.

Under temamånaden spreds bland annat tillgängliga utbildningar för stadens medarbetare och chefer samt goda exempel. För äldreomsorgens medarbetare arrangerades även särskilda utbildningsdagar om psykisk ohälsa hos äldre.

Specialiserade hemtjänstgrupper

Under året har nämnden anordnat olika kunskapshöjande insatser för hemtjänstpersonal som arbetar nära äldre personer med demenssjukdom eller kognitiv svikt. Utbildningarna har fokuserat på att stärka förmågan att skapa meningsfulla samtal och aktiviteter i mötet med målgruppen. Detta är av stor vikt för att minska känslan av ensamhet och ger ökade förutsättningar att utveckla kvalitet och innehåll i avlösningstiden för anhöriga.

För att hemtjänstkunder i större utsträckning ska känna att de kan vara mer delaktiga i planering och genomförande av aktiviteter och insatser har kunskap och stöd i arbetet med reflektion och motiverande samtal som ett verktyg i arbetet anordnats.

Stöd till anhöriga

I samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna har äldrenämnden fortsatt utveckla stödet till anhöriga med utgångspunkt i stadens program för stöd till anhöriga. En systematisk samverkan med kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) och funktionshinderrådet (FHR) har startats upp för att mer kontinuerligt ta in synpunkter och föra dialog om pågående arbete.

Ett kommunikationsråd har bildats i syfte att utgöra ett stadsgemensamt forum för kommunikationsfrågor rörande stöd till anhöriga. Rådet består av deltagare från äldreförvaltningen, socialförvaltningen samt stadsdelsförvaltningarna genom anhängigkonsulenter. Samordnade kommunikationsinsatser har genomförts inför den nationella anhängigdagen för att marknadsföra lokala och samlade aktiviteter samt en digital föreläsningsserie om beroende riktad till stadens invånare. Tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna har nämnden arrangerat stöd till anhöriga i samband med den nationella anhängigdagen. Under dagen erbjöds anhöriga att delta i föreläsningar och må-bra-aktiviteter i syfte att stärka psykisk och fysisk hälsa.

Under året har en gemensam struktur för uppföljning av vissa anhängigstödsinsatser utvecklats i samverkan mellan socialnämnden och stadsdelsnämnderna. Den stadsgemensamma uppföljningen syftar till att främja ett kunskapsbaserat arbetssätt och bidra till ökad likställighet i staden.

Lex Sarah

Nämnden har under året bidragit till att utveckla och stärka kunskapen om lex Sarah i staden. Det genom årlig sammanställning och analys av stadens lex Sarah-rapporter vars resultat har rapporterats till äldrenämnden och socialnämnden. Genom en ny metod som möjliggör korskörning av statistiken kan utökade analyser göras. Exempelvis har den nya statistikmetoden kunnat visa på att de flesta rapporter inom äldreomsorgen berörde kvinnor. Något som kan förklaras med att det är en högre andel kvinnor som har insatser från äldreomsorgen än män.

Ett gemensamt stöddokument för stadens lex Sarah-utredare har färdigställts och spridits. Dokumentet syftar till att utgöra stöd i utredningsarbetet och väntas även bidra till ökad likställighet i staden. Ett kunskapsunderlag om lex Sarah har färdigställts och spridits till

chefer inom socialtjänsten. Underlaget kan användas i den årliga genomgången som chefer ansvarar för att göra med sina medarbetare i syfte att säkerställa kunskap om lex Sarah. Tillsammans med socialnämnden har nämnden arrangerat träffar för stadens lex Sarah-utredare för att diskutera föregående års lex Sarah-statistik, förändringar i och med ny socialtjänstlag samt arbete med avvikelshantering.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Under våren anordnade nämnden en workshop i syfte att öka kunskapen om äldre med intellektuell funktionsnedsättning och inventera möjligheterna att skapa meningsfulla aktiviteter för målgruppen inom befintlig verksamhet. Det lyftes att bibehållandet av sociala relationer efter pensionering, särskilt från daglig verksamhet, är en viktig utmaning. Nuvarande träffpunkter ansågs dock otillräckliga för att möta målgruppens behov. Övergången från biståndsbedömda insatser till öppna träffpunkter identifierades som ett kritiskt område som kräver mer stöd och anpassning. Sammanfattningsvis synliggjorde workshoppen både behovet av utveckling inom området och vikten av tydliga ramar för att skapa långsiktiga och meningsfulla lösningar för målgruppen. Arbetet som genomförts har lagt en grund för ett mer tydligt avgränsat uppdrag i budget 2026 kring uppstart och utvärdering av en pilotverksamhet i Enschede-Årsta-Vantör.

Inom ramen för detta arbete ingår en nära samverkan med funktionshinderrådet där rådet har varit delaktiga i att säkerställa att målgruppens behov omhändertas. Nämnden samverkar systematiskt med rådet i de frågor som berör målgruppen.

Äldrenämndens systematiska uppföljningsarbete enligt stadens uppföljningsmodell

Verksamhetsuppföljningar

Verksamhetsuppföljning inom vård- och omsorgsboenden samt dagverksamheter har pågått under hela 2025 med återkoppling till respektive verksamhet löpande. Resultaten av uppföljningarna kommer att analyseras i början av 2026 och presenteras i äldreomsorgens årsrapport 2025. Årets uppföljarmöten har haft fokus på likställighet i uppföljningarna och gemensamma arbetssätt.

Kvalitetsobservationer

För att stärka och säkerställa att stadens hemtjänst i egen regi håller en hög kvalitet har nämnden haft ett budgetuppdrag att prioritera kvalitetsobservationer i hemtjänst i egen regi. Sammanlagt har 29 av 36 verksamheter observerats. Nystartade kontor har inte ingått i urvalet. Tolv kontor observerades som en uppföljning efter 2023 års observationer. Ett fokusområde har varit hur hemtjänsten tillämpade anhörigperspektivet. Kvalitetsobservationer genomförs av kvalitetsobservatörer som är utbildade i en metod som fokuserar på bemötande, förhållningssätt och teknisk professionalitet hos personalen. En observation i en verksamhet sker genom att en observatör följer medarbetarna i deras arbete under flera arbetspass efter samtycke från den äldre.

Resultatet visade att de flesta äldre var fortsatt nöjda och trygga med sin hemtjänst. Personalen var erfarna, lyhörda, flexibla och engagerade och de bemötte de äldre utifrån deras individuella förutsättningar och behov. Stadens omorganisation i ledningsstrukturen hade lett till ett mer närvarande och tillgängligt ledarskap med chefer på plats som tillsammans med en tydligt utpekad arbetsledare kunde stötta personalen i det dagliga arbetet. Det fanns ofta god

kontinuitet där de äldre fick omsorg av samma personal även om en del verksamheter hade svårt att skapa personalkontinuitet med fast omsorgskontakt. Flera verksamheter hade satsat på kompetensutveckling inom områdena demens, psykisk hälsa och palliativ omsorg. Generellt tog personalen även hänsyn till anhöriga och samarbetade med dem, särskilt när anhöriga delade hushåll med den äldre. Däremot saknade verksamheterna rutiner och ett strukturerat arbetssätt kopplat till hur anhörigperspektivet skulle tillämpas.

Fortsatta utvecklingsområden var bland annat muntlig och skriftlig informationsöverföring, reflektion, följsamhet till basala hygienrutiner och personalens arbetsmiljö men också måltidshantering i viss mån.

Det var vanligt med strukturella utmaningar såsom budget i balans, rekrytering av kompetent personal med tillräckliga kunskaper i svenska och samverkan med beställarenheterna. Det varierade också mellan stadsdelsnämnderna hur mycket tid beställarenheterna beviljade för respektive insats. När den beviljade tiden var för kort och inte anpassad efter den äldres individuella behov påverkade det hjälpen för den äldre och även personalens arbetsmiljö. Andra faktorer som skapade stress hos personalen var för korta förflyttningstider mellan hembesök samt larmhantering med akuta åtgärder och avbrott i det planerade arbetet hos de äldre. Några verksamheter saknade även fungerande förutsättningar på arbetsplatsen, såsom ändamålsenliga lokaler.

Vid uppföljning efter kvalitetsobservationer har det framkommit att verksamheterna har haft nytta av resultatet i sin egen kvalitetsutveckling. Observationerna ansågs vara meningsfulla och de hade ofta lett till konkreta förbättringar såsom ändamålsenligare dokumentation, strukturerade reflektionsmöten, utbildning inom hygien och förflyttningsteknik samt förändringar i rutiner och ansvarsfördelning. Flera verksamheter beskrev också hur resultaten diskuterats i ledningsgrupper och kvalitetsråd och att observationen gett upphov till handlingsplaner och långsiktiga utvecklingsinsatser.

Kvalitetsuppföljning på individnivå

Uppföljning av kvaliteten på individnivå har genomförts under året. I samband med nyprövning av äldres biståndsbeslut har biståndshandläggarna ställt frågor till äldre med hemtjänst samt till äldre som bor på särskilt boende om deras upplevelser av insatserna. Årets uppföljning visar att flertalet äldre i Stockholms stad tycker att de får ett bra bemötande, känner sig trygga och har förtroende för personalen. Att skapa en meningsfull tillvaro på vård- och omsorgsboende är ett fortsatt utvecklingsområde där fyra av tio äldre svarade att personalen har tid att sitta ner och prata en stund.

Under året har nämnden fört dialoger med representanter från stadsdelsnämnderna i syfte att öka svarsfrekvensen och likställigheten. Dialogerna har lett till att arbetet har utvecklats och att svarsfrekvensen har ökat. Trots detta är svarsfrekvensen fortfarande låg. Nämnden har tagit fram en plan för det fortsatta arbetet.

Inspektioner

Under 2025 har 19 inspektioner genomförts hos utförare: 13 på vård- och omsorgsboenden, en på servicehus och fem hos utförare av hemtjänst. Av dessa skedde elva inspektioner av utförare i privat regi och åtta i kommunens egen regi - varav tre drivs på entreprenad.

Som jämförelse gjordes 17 inspektioner i utförarverksamheter under 2024, varav tio på vård- och omsorgsboende, fem inom hemtjänst, en på profilboende och en på servicehus. Av dessa var sju utförare i privat regi och tio i kommunens egen regi (varav en drivs på entreprenad).

Inspektionerna hos utförare har bland annat gjorts med anledning av klagomål, uppföljning av inspektion samt med anledning av avvikelser upprättade på Stockholms trygghetsjour.

Klagomålen gällde exempelvis social dokumentation, aktiviteter och social stimulans samt utevistelse.

Inspektionerna visade att det i flera verksamheter finns dokumentationsstöd och att det löpande genomförs egenkontroll av dokumentationen. Det finns verksamheter som har aktivitetsansvariga som planerar och genomför aktiviteter. Det finns även verksamheter som ger äldre möjlighet till delaktighet genom exempelvis boenderåd där synpunkter och önskemål kan framföras gällande aktiviteter. Resultatet av inspektionerna visade att flera vård- och omsorgsboenden behöver säkerställa att de äldre dagligen erbjuds social stimulans, aktiviteter och utevistelse. I likhet med föregående år visar resultatet från årets inspekterade verksamheter att dokumentation av de äldres önskemål och intressen vid aktivitet och utevistelse i genomförandeplanerna är ett utvecklingsområde.

Under året har även fem inspektioner genomförts hos beställarenheter. Detta kan jämföras med 2024 då sex inspektioner genomfördes.

Syftet med inspektionerna på beställarenheterna är att bidra till likställighet i enheternas arbete samt till enheternas utvecklings- och kvalitetsarbete. Under 2024 och 2025 har ett särskilt fokus varit anhörigperspektivet. Resultatet visar att beställarenheterna arbetar på olika sätt med kompetensutveckling i anhörigfrågor bland annat genom samverkan med stadsdelsnämndernas anhörigkonsulenter och arbetsgrupper med fokus på anhörigstöd. Inspektionerna visade att beställarenheterna arbetar för att anhöriga ska känna sig inkluderade och väl bemötta, exempelvis genom att bemötande är i fokus redan vid introduktionen av nyanställda biståndshandläggare. Inspektionerna visar att det finns en medvetenhet hos biståndshandläggare om att det är frivilligt att stötta en närstående som har ett vård- och omsorgsbehov.

Inspektionerna visar även att beställarenheter kan utveckla sin ledning och styrning av enhetens arbete med anhörigstöd och anhörigperspektiv genom att tydliggöra i rutinerna vad anhörigstödsperspektivet innebär i praktiken.

Nämndmål: 1.3.1 Äldrenämnden bidrar i arbetet med att ge stöd och omsorg där behoven är som störst

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna och relevanta aktörer samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

- Nämnden ger stadsdelsnämnderna stöd i utveckling och samordning i deras arbete med att ge stöd och omsorg till äldre.
- Nämnden utvecklar en mer strukturerad samverkan med Region Stockholm.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att aktiviteterna har genomförts och att indikatorn delvis har genomförts och nämndmålen har uppnåtts.

Äldrevänlig stad

Nämndens arbete med äldrevänlig stad är en långsiktig och hållbar ansats för en tillgänglig och inkluderande livsmiljö som främjar ett aktivt och självständigt liv för alla äldre oavsett behov och förutsättningar. Arbetet med äldrevänlig stad genomsyrar nämndens samtliga verksamhetsområden. Nämnden har under året deltagit i revideringen av handlingsplanen under remissförfarandet.

1.4.1 Äldrenämnden bidrar i arbetet med förebyggande och hälsofrämjande insatser för äldre Framtidens socialtjänst

Den 1 juli 2025 trädde en ny socialtjänstlag i kraft i Sverige. Syftet med lagen är att göra socialtjänsten mer förebyggande, tillgänglig, jämställd och kunskapsbaserad. Den ger bättre förutsättningar för ett proaktivt arbetssätt där stöd kan ges i ett tidigare skede innan problemen hinner växa sig stora. Under året har nämnden, tillsammans med socialnämnden, i nära samverkan med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen fortsatt arbetet med att samordna stadens omställning till den nya lagen. Arbetet sker inom ramen för projektet Framtidens socialtjänst – Omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst - vars syfte är att möta lagens intentioner, hålla samman omställningsarbetet och skapa en likvärdig socialtjänst i hela Stockholms stad. Under året har arbetet fokuserat på att underlätta övergången till den nya lagen för stadens myndighetsutövande verksamheter. Projektet har även konkretiserat förslag på insatser utan behovsprövning och utvecklat arbetssätt för första linjens socialtjänst. Läs mer om nämndens arbete med omställningen till framtidens socialtjänst i bilaga 4.

Inom nämndens egen verksamhet har ett arbete med att se över och effektivisera hantering av trygghetslarm i ordinärt boende genomförts. I uppdraget ingick att se över behov av digital utveckling i befintliga lösningar, öka tillgänglighet samt effektivisera arbetssätt och

administration. Utredningen har identifierat följande områden som kommer utvecklas vidare under 2026:

- Skapa en enkel och enhetlig ingång för den som har behov av trygghetslarm och dennes anhörig.
- Tydligare roller och gemensamma arbetssätt både inom äldrenämndens verksamhet Stockholms Trygghetsjour men också mellan nämnden och stadens hemtjänstutförare
- Effektiviserade digitala stöd och en automatiserad begärans- och avslutsprocess.

Jämställdhetsanalys

I omställningen utifrån ny socialtjänstlag har arbetssätt och insatser inom första linjen tagits fram för området våld i nära relation. Fler kvinnor än män är våldsutsatta och män utövar, i högre grad än kvinnor, våld i nära relationer. Genom att sänka trösklarna för att få insatser och arbeta mer förebyggande och uppsökande kan fler våldsutsatta och våldsutövare erbjudas stöd i ett tidigare skede. I arbetet med att ta fram förslag på insatser som inte kräver behovsprövning har en risk att kvinnor och män kan komma att söka olika typer av stöd identifierats. För att motverka att detta leder till ojämställda insatser pågår nu planering för att förändra arbetssättet bland annat genom uppsökande verksamhet och riktade informationsinsatser.

Hälsofrämjande arbete

Nämnden har genomfört utbildning i förflyttningsteknik för arbetsterapeuter och fysioterapeuter utifrån ett rehabiliterande arbetssätt. Utbildningen är en del av det pågående arbetet med att sprida kunskap om OPEN-konceptet på särskilda boenden. Konceptet innebär regelbundna uppresningar och proteinrika mellanmål och syftar till att förbättra de äldres funktion och självständighet. Målet med utbildningen av arbetsterapeuter och fysioterapeuter är att de ska få ny kunskap och inspiration för att kunna utveckla den utbildning de själva håller för omvårdnadspersonalen. I enlighet med OPEN-konceptet ska omvårdnadspersonalen på så sätt få mer kunskap om hur äldre kan vara mer delaktiga och självständiga i sina förflyttningar i vardagen.

Under året har 54 fysioterapeuter och arbetsterapeuter av total 90 stycken i kommunal regi genomfört utbildningen i förflyttningsteknik. Utbildningen har bland annat gett dem nya verktyg för hur de kan planera och genomföra egna utbildningar för omvårdnadspersonal. Fysioterapeutens och arbetsterapeutens roll i teamarbetet och i OPEN-konceptet har tydliggjorts i och med utbildningen samt gett en möjlighet att få dela erfarenheter med andra i professionen.

Medel för matlyftet har fördelats till samtliga stadsdelsnämnders äldreomsorgsverksamheter i egen regi för arbetet med att förbättra maten och måltidsupplevelsen. En uppföljning av vilka projekt som har genomförts i respektive stadsdelsnämnd har genomförts och kommer att redovisas för äldrenämnden i mars 2026. En webbutbildning inom området mat och måltider för biståndshandläggare är färdigställd.

I samverkan med idrottsnämnden, kulturnämnden och förebyggande enheter har nämnden under året arbetat med att stärka samverkan mellan nämnderna, civilsamhället och stadsdelsnämnderna bland annat i syfte att skapa fler möjligheter för äldre att kunna vara

aktiva i ett socialt sammanhang.

1.4.2 Äldrenämnden bidrar i arbetet med att äldre har en tillvaro som präglas av god omsorg och trygghet

Kvalitetsutveckling på vård- och omsorgsboende

Nämnden har under året arbetat med att bidra till utveckling av kvaliteten på vård- och omsorgsboenden. Sammantagna resultat från nämndens workshops och intervjuer med chefer och medarbetare samt gruppintervjuer med äldre boende och anhöriga har sammanställts. Resultatet visar att de flesta äldre på vård- och omsorgsboende är nöjda och trygga med sina boenden. Ibland upplevde de att personalen var stressad och inte hade tid att sitta ner en stund på grund av hög arbetsbelastning, framförallt på morgon och kväll när många behövde hjälp samtidigt.

De äldre som intervjuades lyfte bland annat vikten av att personalen har tillräckliga kunskaper i svenska språket och att relationen med kontaktmannen var god. Att få behålla sitt självbestämmande, att ha inflytande och att hjälpen är individanpassad var också viktigt. Även anhöriga lyfte kontaktpersonen som viktig för information och anhörigas delaktighet. Viktigast för anhöriga var att den närstående blev väl omhändertagen på boendet och att de blev väl bemötta på boendet. Anhöriga menade även att det var viktigt att de kände sig välkomna, delaktiga och fick tillräckligt med information, vilket skapade trygghet.

Vid workshop med chefer och medarbetare framkom att de upplevde en diskrepans mellan krav och förutsättningar. De lyfte utmaningar kopplat till bemanning, arbetsledning och arbetsplanering, dokumentation samt kompetensförsörjning och kompetensutveckling. I dagsläget saknas också stöd och resurser för kvalitetsutveckling i verksamheten. Många verksamheter lyfte ekonomin som en viktig faktor för att kunna leva upp till kraven.

Resultaten från arbetet har presenterats för äldrenämnden, branschrådet och chefer på vård- och omsorgsboende.

Förutsättningar för ett riktvärde för bemanning på vård- och omsorgsboende

Inom ramen för äldrenämndens budgetuppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för riktvärden för bemanning inom vård- och omsorgsboenden som en vägledning för stadsdelsnämnder och upphandlad äldreomsorg har en utredning gjorts.

Nämndens slutsats är att det inte finns förutsättningar att sätta ett riktmärke för bemanning av omvårdnadspersonal på vård- och omsorgsboende. Forskning och utredningar visar att det är en mängd faktorer som påverkar vilken bemanning en avdelning bör ha, dessa är; den fysiska miljön, arbetsledning, arbetsplanering, kompetens, arbetssätt, teamarbete, tillämpning av differentierade arbetsuppgifter och användning av digital teknik.

Vidare visar uppföljningar att bemanning är en viktig faktor för kvaliteten på vård- och omsorgsboende. Vilken bemanning ett boende bör ha ska enligt uppdragsbeskrivning och kontrakt sättas utifrån aktuella behov i verksamheten. Utföraren ska utföra sina åtaganden med den personalstyrka som krävs. Det innebär att utföraren ansvarar för att det alltid finns tillräckligt med personal, av olika yrkeskategorier med adekvat utbildning och tillräcklig kompetens för att:

- Uppfylla kraven på god kvalitet i den vård och omsorg som ges.
- Upprätthålla trygghet och god säkerhet för de boende såväl beträffande medicinsk som personlig omvårdnad.
- Kunna utföra genomförandeplanens innehåll, inklusive utevistelse, aktivering, stimulans och en innehållsrik dag för de enskilda.
- Genomföra och säkerställa dokumentation, planeringsarbete, kompetensutveckling, reflektion och diskussion om förhållningssätt och metoder.

Givet att förutsättningarna ser olika ut mellan verksamheterna skapar detta risker med att sätta ett riktvärde för bemanning av omvårdnadspersonal. Bemanning bör utgå från verksamhetens behov och förutsättningar. Staden har en mångfald av utförare med olika inriktningar för att kunna möta olika individers behov och önskemål. En konsekvens av att sätta ett riktmärke för bemanning kan bli att utförarnas möjligheter att planera sina verksamheter utifrån de enskildas behov försvåras eller förhindras. Tidigare utredningar pekar på en risk att en minimibemanning kan bli ett tak för bemanningen. Givet varierande vård- och omsorgsbehov hos de enskilda på boendet behöver verksamheten ha möjlighet att styra resurserna dit de behövs mest givet behoven. Ett riktmärke för bemanning skulle ta bort denna möjlighet. Därmed skulle resurserna inte användas på bästa sätt i verksamheten. En närvarande chef som finns i verksamheten och leder och fördelar arbetet är centralt för att få kvalitet på vård- och omsorgsboende.

Vård- och omsorgsboenden i Stockholms stad arbetar utifrån samma krav på kvalitet och följsamhet till lagar och riktlinjer, oavsett regiform. Enligt socialtjänstförordningen ska det utifrån den enskildes aktuella behov, finnas tillgång till personal dygnet runt som utan dröjsmål kan uppmärksamma om en boende behöver stöd och hjälp. Den boende ska ges det stöd och den hjälp som behövs till skydd för liv, personlig säkerhet och hälsa. Begreppet ”aktuella behov” sätter krav på verksamheten att kontinuerlig bedöma och anpassa stödet och hjälpen utifrån den enskildes behov samt vid förändringar anpassa tillgången till personal. Kravet på tillgång till personal villkoras med andra ord utifrån den enskildes förutsättningar samt behov av stöd och hjälp.

Kvalitetsutveckling inom dagverksamhet

Inom ramen för äldrenämndens budgetuppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna inleda ett utvecklingsarbete för stadens dagverksamheter för att stärka upp insatserna samt säkerställa att dessa fortsatt håller hög kvalitet har en stadsövergripande utredning av dagverksamhet för personer 65 år och äldre genomförts.

Syftet har varit att ge en samlad bild av verksamheternas förutsättningar, belysa jämlikhet och tillgång samt undersöka hur biståndsbedömningen påverkar möjligheten att få behov tillgodosedda. Utredningen visade att dagverksamhet är en insats med stort värde för både gäster och anhöriga och kan vara avgörande för möjligheten att bo kvar i det egna hemmet. Dagverksamhet kan bidra till ökad livskvalitet och till att bibehålla funktionsförmågan under längre tid. Genom att bryta social isolering skapar verksamheten gemenskap och möjlighet att träffa andra i liknande situationer. För personer med demenssjukdom skapar verksamheten strukturerade dagar och det individanpassade stödet trygghet och kan minska förekomsten av beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom.

Dagverksamhet har också ett värde för anhöriga som vårdar en närstående i hemmet. Insatsen fungerar som avlösning/avlastning på dagtid, vilket är avgörande för att minska den fysiska och psykiska belastningen av att vara anhängigvårdare. Avlastningen kan minska risken för ohälsa hos anhöriga och ge utrymme till egen tid, att uträtta ärenden eller fortsätta arbeta.

Det framkom också att verksamheterna står inför flera utmaningar med att erbjuda en individanpassad insats i gruppformat för äldre personer med komplexa och föränderliga behov. Stora variationer i behov hos gästerna gör det svårt att tillmötesgå individuella behov. För att höja kvaliteten och träffsäkerheten av insatsen behövs ökad samverkan mellan dagverksamheterna och biståndshandläggarna och samsyn över vilka behov verksamheterna kan tillgodose. Det behövs en tydlighet i uppdragsbeskrivning och riktlinjer samt stärkt samverkan för att dagverksamhet och beställarenheter ska skapa en gemensam förståelse för när och för vem insatsen är lämplig.

Vidare visade utredningen att dagverksamheterna är ojämnt fördelade i staden. Hälften av alla verksamheter och samtliga med social inriktning är exempelvis placerade i innerstaden. Antal platser varierade stort mellan stadsdelarna, och köerna var generellt längre i innerstaden. Detta skapar en ojämn tillgång till dagverksamhet, där närhet till hemmet är viktig för att insatsen ska upplevs som tillgänglig och vara praktiskt genomförbar. Andra faktorer som påverkade dagverksamheten möjlighet att erbjuda individanpassade insatser var en ansträngd ekonomi och om lokalen var ändamålsenlig. Utredningen kommer användas som underlag för nämndens fortsatta arbete med utveckling av dagverksamhet för äldre.

Ramtid

Inom ramen för nämndens uppdrag med att, tillsammans med stadsdelsnämnderna, fortsatt stärka stadens arbete med ramtid, implementera och arbeta efter tillämpningsanvisningarna så att beställare och utförare får en bättre förståelse för varandras roller och uppdrag samt stärka samverkan mellan dem, har ett utredningsarbete gjorts.

Ramtid är ett arbetssätt för att säkerställa att personer med beviljad hemtjänst så långt som det är möjligt får vara delaktiga i hur och när stödet utförs. Arbetssättet innebär att insatserna ska kunna anpassas flexibelt efter omsorgstagarens individuella behov. Detta bygger på ett fungerande samarbete mellan hemtjänstutförare och beställarenheter.

Under 2024 identifierade nämnden flera utmaningar kopplade till implementeringen av ramtid som arbetssätt. Bland annat behöver beställarenheter och hemtjänstutförare en gemensam förståelse för arbetssättet samt stöd för att utveckla sin samverkan kring det.

Nämnden gav Stiftelsen Stockholms Läns Äldrecentrum i uppdrag under 2025 att stödja stadsdelsnämnderna i samverkansarbetet.

För att stärka likställigheten i beviljandet av insatsen och samsynen mellan beställarenheter och hemtjänstutförare kring arbetssättets innebörd lanserades en webbutbildning om ramtid i januari 2025.

Ytterligare en utmaning som lyftes under 2024 var bristen på tydlig och tillgänglig information för omsorgstagare om vad ramtid innebär. En ny informationsbroschyr riktad till

den som fått beslut om hemtjänst har tagits fram. Broschyren beskriver hur hemtjänst fungerar och där beskrivs också ramtid. Stockholms stads webbplats för äldreomsorg har uppdaterats med motsvarande information. Arbetet har skett i samråd med representanter från kommunstyrelsens pensionärsråd.

Nämndens utredning visar att en förutsättning för att kunna implementera ramtid fullt ut är starkt sammankopplad med ersättningsmodellen/ersättningsnivån för hemtjänsten.

Under nästkommande år har nämnden, tillsammans med kommunstyrelsen, i uppdrag att se över ersättningsmodell/ersättningsnivå för hemtjänst, inklusive organisation av och ersättning för trygghetslarm.

Äldreomsorgens årsrapport 2024

Nämnden har för åttonde året sammanställt äldreomsorgens årsrapport. I årsrapporten ges en samlad bild av läget inom äldreomsorgen i Stockholms stad under år 2024 samt över utveckling, goda exempel, styrkor och utmaningar.

Nämnden har påbörjat arbetet med nästkommande årsrapport, bland annat genom statistik- och datainhämtning. Läs mer om planeringen med 2025 års rapport under KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med under rubriken Sammanhållen stad

Jämställdhetsanalys

Äldreomsorgens årsrapport syftar till att ge en beskrivning av äldreomsorgen i Stockholms stad under 2024 och berör både kvinnor och män. Majoriteten bland äldreomsorgstagarna, särskilt bland de allra äldsta, är kvinnor. Kvinnor vårdar också i större utsträckning en närstående. Äldreomsorgens årsrapport har ett jämställdhetsperspektiv, merparten av statistiken presenteras könsuppdelat. Skillnader mellan kvinnor och män samt ålder beskrivs också utifrån forskning på området. Genom ökad kunskap kan behov och förutsättningar inom olika grupper kan hänsyn tas i planeringen av insatser inom äldreomsorgen.

Arbetsledning och rådgivning jourtid

Omsorgspersonal från stadsdelsnämnderna har i komplexa och akuta situationer under jourtid fått hjälp av nämnden med arbetsledning och konkret stöd och vägledning i sitt arbete. Totalt har nämndens jourhandläggare bistått stadsdelsnämnderna i 2 013 arbetsledningsärenden på jourtid. Det innebär en ökning med cirka 280 ärenden (14 procent) jämfört med föregående år.

Arbetsledningsärendena omfattar såväl stöd till stadens medarbetare inom äldreomsorg som stadens medarbetare inom omsorgen med personer med funktionsnedsättning. Inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning efterfrågas främst hjälp i bemanningsfrågor (cirka 76 procent) medan inom äldreomsorgen står bemanningsfrågorna för cirka 38 procent av ärenden. Omsorgspersonal inom äldreomsorgen ber ofta om arbetsledning om arbetsledningen i frågor kopplade till kunden och dennes omsorg (33 procent av alla arbetsledningsärenden).

Arbetet för att tydliggöra nämndens nuvarande och framtida uppdrag gällande arbetsledning och rådgivning på jourtid gentemot stadsdelsnämnderna för arbetsledning fortsätter. Under året har vissa stadsdelsnämnder signalerat om behov av utökat stöd av arbetsledning på jourtid bland annat om stöd till verksamheter inom socialpsykiatri, öppna verksamheter och mötesplatser.

Nämnden hade under 2025 avtal med 16 kranskommuner gällande uppdraget arbetsledning på jourtid. Nämnden har bistått kranskommunerna med arbetsledning i 3 581 arbetsledningsärenden, en ökning med 266 ärenden (7,4 procent) jämfört med 2024.

Med anledning av ställda krav i arbetsmiljölagen, som innebär att arbetsmiljöansvar inte kan delegeras till annan huvudman, har samtliga avtal med kranskommunerna sagts upp och uppdraget arbetsledning till kranskommunerna kommer stegvis avslutas. Samtliga avtal kommer vara avslutade senast 31 december 2026.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser	64	53	71	64	69 %	69 %	2025
<p>Analys</p> <p>Utfallet om 64 procent som vet var de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser är oförändrat i jämförelse med 2024. Resultatet kommer från exploateringskontorets medborgardialog som genomfördes under hösten 2025. De som deltar i medborgardialogen har själva anmält sitt intresse att delta. Totalt svarade 907 personer. De som är + 80 år vet i större utsträckning vart de ska vända sig än de som är 65-69 år. Det är fler kvinnor än män som vet vart de ska vända sig och skillnaden mellan könen har ökat mellan 2024 och 2025.</p> <p>Nämnden har utvecklat informationskampanjen Hej 65-plussare - vi hoppas du mår bra och inte behöver oss. Målsättningen med kampanjen är bland annat att öka medvetenheten om vart man ska vända sig om man har behov av äldreomsorg. Kommunikationen sker på olika sätt till exempel genom tryckt informationsmaterial som broschyren Äldreomsorg för dig som bor i Stockholms stad. Kommunikation sker även på webbplatserna äldreomsorg.stockholm, Senior i Stockholm och Hitta och jämför service i samverkan med Äldre direkt.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Servicenämnden ska i samarbete med äldrenämnden och berörda stadsdelsnämnder förbättra samarbete och arbetssätt avseende Äldre direkt och stadens medborgarkontakter gällande äldreomsorg. I arbetet ska ingå att skapa bättre rutiner och uppföljning, korta väntetiderna samt möjliggöra för enskilda att skyndsamt komma i direkt kontakt med ansvarig biståndshandläggare	2025-01-01	2025-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med äldrenämnden, i syfte att fortsatt stärka stadens arbete med ramtid, implementera och arbeta efter tillämpningsanvisningarna så att beställare och utförare får en bättre förståelse för varandras roller och uppdrag samt stärka samverkan mellan dem	2025-01-01	2025-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna och utveckla arbetet med att nå och skapa förutsättningar för äldre att i ökad utsträckning delta i fysiska aktiviteter	2025-01-01	2025-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna inleda ett utvecklingsarbete för stadens dagverksamheter för att stärka upp insatserna samt säkerställa att dessa fortsatt håller hög kvalitet	2025-01-01	2025-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för riktvärden för bemanning inom vård- och	2025-01-01	2025-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
omsorgsboenden som en vägledning för stadsdelsnämnder och upphandlad äldreomsorg			
  Äldrenämnden ska i samråd med socialnämnden utreda hur personer med funktionsnedsättning 65+ i ordinärt- och LSS-boende får en fungerande övergång vad gäller meningsfull tillvaro genom riktade aktiviteter och träffpunkter för målgruppen	2025-01-01	2025-12-31	

Nämndmål: 1.4.1 Äldrenämnden bidrar i arbetet med förebyggande och hälsofrämjande insatser för äldre

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna och relevanta aktörer samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnderna får stöd med utveckling och samordning i det hälsofrämjande arbetet.
- Stadsdelsnämnderna får stöd med utveckling och samordning i det förebyggande arbetet.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Nämndmål: 1.4.2 Äldrenämnden bidrar i arbetet med att äldre har en tillvaro som präglas av god omsorg och trygghet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

- Nämnden utvecklar den systematiska uppföljningen på stadsövergripande nivå.
- Nämnden analyserar och använder uppföljningsresultaten i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att nämndmålet har uppnåtts.

Ungdoms- och seniorbesök

Under året har ungdoms- och seniorbesök genomförts som planerat på servicehus och vård- och omsorgsboenden. Samtidigt pågår processen med en ny upphandling av de båda besöksformerna då nuvarande avtal löper ut vid årsskiftet 2025-2026. Det nya avtalet beräknas vara klart i februari 2026.

Kultur för äldre

Nämnden har under året samverkat med kulturnämnden för att utveckla förutsättningarna för mer kultur inom äldreomsorgen. Kulturnämnden anordnade under året en digital föreläsning för kulturaktörer som handlade om att öka kunskapen att möta en publik med kognitiva funktionsnedsättningar. Äldrenämnden har arrangerat kursen "Kultur och hälsa" som vänder sig till medarbetare vid vård- och omsorgsboenden och dagverksamheter med särskilt ansvar för kulturaktiviteter. Tre nya filmer från museerna har publicerats på webbsidan "Titta in på museet". Totalt finns nu 15 filmer. Spridning av kunskap och inspiration sker i allt högre grad via sociala medier utifrån den kommunikationsplan som togs fram under året.

Kommunikationsplanen har särskilt fokus på att öka intresset och kunskapen om kulturens betydelse och ge inspiration till arbetssätt. En enkätundersökning har genomförts och sammanställts för att undersöka kompetensbehovet hos förebyggande enheterna i samtliga stadsdelsnämnder. Enkäten utgör ett underlag inför planering av 2026.

Uppföljning av Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028

Nämnden har samverkat med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna för att främja fysisk aktivitet för äldre och speciellt uppmuntras lokala seniorhälsodagar och aktiviteter i stadsdelsnämnderna som främjar fysisk aktivitet.

Under året har nämnden tillsammans med idrottsnämnden genomfört en större kartläggning och behovsanalys gällande utbudet av fysiska aktiviteter för äldre för att se hur förutsättningarna är i nuläget. Kartläggningen och analysen ligger till grund för det fortsatta utvecklingsarbetet med stadsdelsnämnderna och föreningarna. I kartläggningen har det bland annat genomförts två enkätundersökningar. Den ena enkätundersökningen riktar sig till invånare över 60 år och den andra riktar sig till föreningar som har aktiviteter för äldre i staden.

Resultatet från enkätundersökningen bland invånare över 60 år visar generellt att de är mycket nöjda med utbudet av fysiska aktiviteter i staden men att de önskar bättre information om vad som finns nära där de bor. Resultatet visar vissa små skillnader mellan kvinnor och män. Kvinnor deltar i något större utsträckning i ledarledda motionsaktiviteter samt simning medan män mer nyttjar motionsspår och vandringsleder.

För att utveckla och skapa förutsättningar för fler äldre att i ökad utsträckning delta i fysiska aktiviteter har även en samverkan med föreningar påbörjats. Föreningslivet är mycket intresserade av att utöka utbudet för seniorer och vill samverka ytterligare med staden lokalt på stadsdelsnämnds nivå. Detta visar resultatet från enkätundersökningen som genomförts bland föreningarna. Det finns en stor bredd på aktiviteter som bland annat gåfotboll, boule, promenader och dans. De vill även kunna utöka sina verksamheter för seniorer om det finns bättre tillgång till lokaler.

Nämnden tillsammans med idrottsnämnden har påbörjat lokala samverkansworkshops för att tillsammans med föreningar och stadsdelsnämnder hitta lösningar för hur fler seniorer kan bli aktiva. En god samverkan mellan olika aktörer kan även leda till bra lösningar gällande lokaler. Det fortsatta arbetet handlar mycket om att förbättra informationsflödena mer lokalt mellan olika aktörer för att skapa förutsättningar så att fler äldre deltar i ökad utsträckning i fysiska aktiviteter.

Nämndmål: 1.5.1 Äldrenämnden bidrar till att äldre har tillgång till ett rikt, kultur, idrotts- och föreningsliv

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna och relevanta aktörer samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

- Nämnden bidrar till att äldre får möjlighet att ta del av mer kultur-, idrotts- och föreningsliv genom samverkan med kulturnämnden, idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att inriktningsmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att tre av fyra verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet har uppnåtts och ett har delvis uppnåtts. Hur nämnden har bidragit till att uppnå inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att aktiviteten har genomförts, nämndmålet har uppnåtts samt att indikatorn inte har uppnåtts.

Långsiktigt hållbara arbetssätt inom äldreomsorgen

Tillsammans med miljönämnden har nämnden bjudit in kommunala utförarverksamheter till tre digitala forum där teman har varit förbrukningsartiklar, kemikalier och matsvinn. Syftet har varit att informera utförarverksamheterna om hur de kan arbeta för att minska miljöpåverkan inom verksamheterna. I det fortsatta arbetet kan verksamheterna använda sig av informationen på webbsidan Hållbar äldreomsorg där det bland annat finns Vägledning för ett hållbart vård- och omsorgsboende.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	0				38 %	Tas fram av nämnd/styr else	2025
Analys Nämndens upphandlingar har hittills genomförts med stöd från serviceförvaltningen eller extern konsult. Under nästa år planerar nämnden att stärka den egna upphandlingskompetensen och ta stöd av miljöförvaltningen för att framtida upphandlingar ska bidra till cirkularitet och hållbar resursanvändning.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna revidera mat- och måltidspolicyn för äldreomsorgen utifrån den reviderade strategin för god, hälsosam och klimatsmart mat	2025-01-01	2025-12-31	
Analys Nämnden har bidragit i kommunstyrelsens arbete i framtagandet av ett nytt matprogram, det vill säga revideringen av stadens matstrategi. "God mat för hälsa, klimat och miljö - Stockholms stads matprogram" har remitterats för beslut i kommunfullmäktige under våren 2026. Nämnden har även deltagit i kommunstyrelsens arbete med att utveckla samarbetet mellan nämnder med måltidsverksamhet och i utvecklingen av riktlinjer kopplade till den reviderade matstrategin.			

Nämndmål: 2.1.1 Äldrenämnden bidrar till minskade utsläpp

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden bidrar, utifrån sina möjligheter, i arbetet med att Stockholm ska bli klimatpositivt.

Förväntat resultat

- Nämnden samverkar med stadsdelsnämnderna i syfte att minska matsvinnet.
- Nämnden använder stadens interna återbrukscentrum, Stocket.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att nämndmålet har uppnåtts.

Nämnden bidrar till målet bland annat genom att i upphandlingar ställa miljö- och klimatkrav som syftar till att minska miljöpåverkan.

Nämndmål: 2.2.1 Äldrenämnden bidrar till att Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden bidrar, utifrån sina möjligheter, i arbetet med att Stockholm ska bli klimatpositivt.

Förväntat resultat

- Nämndens medarbetare känner till Stockholms stads miljöprogram och handlingsplan för biologisk mångfald.
- Nämnden följer stadens riktlinjer för inköp av miljömärkta och ekologiska varor.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att nämndmålet har uppnåtts.

Nämnden leasar 13 miljöklassade bilar från stadens ramavtal vilket innebär att de uppfyller stadens ställda miljökrav på hållbara transporter. Under 2025 har en ny bil avropats. Den nya bilen uppfyller miljökraven och bidrar även, genom förbättrad säkerhetsutrustning, till en tryggare arbetsmiljö för medarbetarna.

Arbetet med att montera lås och installera larm sker utifrån geografiska områden i syfte att effektivisera utförandet samt att minska bilkörning/utsläppen. Serviceärenden har i möjligaste mån planerats in utifrån områden.

Nämndmål: 2.3.1 Äldrenämnden bidrar till att Stockholm ska vara en stad där framkomlighet ökar och utsläppen minskar

Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden bidrar i arbetet med att Stockholm ska bli klimatpositivt.

Förväntat resultat

- Nämnden bidrar till minskning av växthusgaser genom hållbara transporter.
- Nämnden avropar miljöbilar från stadens ramavtal vid behov av nya bilar.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmnarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att nämndmålet har uppnåtts.

Under året har nämnden arbetat fokuserat för att öka andelen lås och larm som kan återbrukas eller återvinns korrekt. Resultatet av arbetet är beroende av hur snabbt hemtjänstutföraren informerar äldrenämnden om att en kund avslutat sin insats. Processen för avslut av insats har setts över och effektiviserats. I de fall den enskilde har både trygghetslarm och digitalt lås är det nämnden som ansvarar för att återhämta larmet och låset. En snabb kontakt med avslutade kunder eller deras närstående har lett till att fler låstillbehör inom nyckelfri hemtjänst kan

demonteras och återbrukas. I de allra flesta fall kan tekniker på plats även hämta trygghetslarmet vid samma tillfälle. Denna förändring i arbetssätt i kombination med att resurser har avsatts specifikt för demontering av lås har resulterat i att majoriteten av monterade digitala lås kan återbrukas om och om igen.

I de fall den enskilde med insatsen trygghetslarm inte har nyckelfri hemtjänst är det hemtjänstutföraren som ansvarar för att larmet återhämtas, vilket inte alltid sker. I syfte att stimulera återhämtandet av dessa trygghetslarm har flera olika arbetssätt prövats och informationskampanjer om vikten av att återhämta larm har genomförts.

Nya rapporter har utvecklats över personer som har avslutat insats men där trygghetslarm inte har återhämtats och följs upp löpande. Resurser har avsatts för att intensifiera dialogen med hemtjänstutförare i syfte att öka återhämtningen av varje enskilt larm som finns kvar hos kunder efter avslutad insats. Detta har resulterat i att fler trygghetslarm än tidigare har kunnat återbrukas. I slutet av året kan nämnden konstatera att få trygghetslarm är kvar hos den enskilde efter avslutad insats, vilket är positivt. Det är nu färre än 400 larm som behöver återhämtas att jämföra med 1 000 inte återhämtade larm i början av året.

En utmaning som noterats under året är att hemtjänstutförare rapporterar att många trygghetslarm har kommit bort och då följaktligen varken kan återbrukas eller återvinnas korrekt. Nämnden behöver fortsätta arbetet med att säkerställa att fler trygghetslarm och digitala lås kan återbrukas eller återvinnas korrekt.

Nämndmål: 2.4.1 Äldrenämnden bidrar till giftfria miljöer

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden bidrar i arbetet med att Stockholm ska bli klimatpositivt.

Förväntat resultat

- Fler lås och larm återbrukas.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att inriktningsmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att

samtliga verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet har uppnåtts. Bedömningen grundar sig även på att flertalet av de uppdrag som nämnden har utfört för att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen har genomförts. Hur nämnden har bidragit till att uppnå inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att samtliga aktiviteter, förutom en som är försenad, har genomförts, tre av två indikatorer har uppnåtts, en indikator har uppnåtts delvis och nämndmålen har uppnåtts.

3.1.1 Äldrenämndens verksamheter drivs inom hållbara och givna ekonomiska ramar

Nämndens justerade budget för år 2025 är netto 270,1 mnkr och investeringsbudgeten 3,8 mnkr. Bokslutet uppvisar ett överskott om 13,2 mnkr i jämförelse med budget. Bokslutet för investeringsbudgeten uppvisar ett överskott om 0,3 mnkr.

Av målets tre indikatorer uppnås två. Den indikator som inte uppnås är prognossäkerheten mellan tertialrapport 2 och bokslut. Nämndens prognostiserade nettokostnader uppgick i tertialrapport 2 till 265,3 mnkr vilket i bokslutet minskat till 256,9 mnkr. Detta innebär en kostnadsminskning med 8,4 mnkr och tre procent. Nämnden bedömer dock att målet ändå uppnås. Dels på grund av att förändringen är i positiv riktning med ett ökat överskott men också för att de minskade prognostiserade kostnaderna var svåra att förutse. I tertialrapport 2 fanns hade inte ansökningarna för bidrag till arbetsskor inkommit och det var svårt att uppskatta intresset för detta i och med att det var första året som denna möjlighet fanns. Denna del uppgick till 3,3 mnkr och övriga minskade kostnader var att hänföra till lägre kostnader för utbildningar och ett antal vakanser och sjukskrivningar. Detta beskrivs närmare under rubriken *Uppföljning av ekonomi*, underrubriken *Jämförelse mellan 2025 års månadsrapport för november och bokslut*.

3.1.2 Äldrenämnden bidrar med planering och samordning för en mångfald av boendeformer **Boendeplanering för äldre**

Boendeplanen 2025 har fått en ny utformning i syfte att förtydliga behovet och tillgången på bostäder med fokus på särskilt boende för äldre. Den nya utformningen syftar till att skapa en rättvisande behovsanalys och tar följande faktorer i beaktande; dagsaktuella antal platser fördelat på regiform och inriktning, renoveringsbehov inklusive evakuering, behovsprognos kopplat till befolkningsbehov och omsorgsbehov uppdelat på somatisk- eller demensinriktning samt ekonomiska förutsättningar.

Äldrenämnden har även varit delaktiga i utvecklingen av en ny modell för äldreboendeplaneringen i samverkan med kommunstyrelsen och Micasa fastigheter.

Äldreboendeplaneringen utgår från framtagna behovsanalys och syftet är att säkerställa att behovet av särskilda boenden tillgodoses inom Stockholms stad. Planeringsperioden sträcker sig fram till 2045.

Utveckling av seniorbostäder

Inom ramen för nämndens budgetuppdrag att i samarbete med Micasa Fastigheter i Stockholm AB utreda hur seniorbostäder kan utvecklas i syfte att öka servicen och skapa möjligheter för att samlokalisera aktivitetscenter, hemtjänst och annan service riktad till äldre har en utredning gjorts. Nämnden har samlat in underlag från Micasa och tidigare rapporter om bostäder anpassade för äldre och seniorbostäder. Underlag har även inhämtats genom studiebesök på olika seniorbostäder, samtal med enskilda och med personal knuten till seniorbostäder, möte med kommunstyrelsens pensionärsråds boendegrupp samt genom enkät till stadsdelsförvaltningarna. Utifrån det samlade underlaget framgår att:

- Det behöver finnas en variation i utbudet av seniorbostäder för att möta äldres varierade behov och önskemål.
- Det finns en stor samsyn om att staden behöver stärka det förebyggande arbetet och att aktivitetscenter är en viktig del i detta. Fler aktivitetscenter kommer att behövas kommande år.
- Vid ställningstagande om aktivitetscenter ska införas i anslutning till seniorbostad behöver hänsyn till lokala förutsättningar och behov tas. Detta för att undvika lågt utnyttjande av aktivitetscentret och fördyrade kostnader. Viktiga aspekter är att se var andra redan etablerade aktivitetscenter och träffpunkter för äldre finns och nyttjas, var de äldre i såväl ordinärt boende som seniorbostad bor samt tillgången till andra lämpliga lokaler.
- Vid nybyggnation eller renovering av seniorbostäder där aktivitetscenter ska tillskapas behöver det finnas en långsiktig plan för finansiering för stadsdelsförvaltningarna.
- Samlokalisering med hemtjänst är positivt men kan skapa frågor kring konkurrensneutralitet och riskerar sammanblandning av boendeform och tillgång till omsorg.
- Vid samlokalisering av flera verksamheter finns utmaningar med att upprätthålla en tydlig ansvarsfördelning och ha en helhetsbild över hur det fungerar för de äldre. Trygghetsfrågor och frågor kring delade lokaler behöver uppmärksammas och hanteras.
- Gemensam begreppsanvändning rekommenderas för aktivitetscenter, träffpunkter, mötesplatser och liknande verksamheter för att förhindra otydlighet.

Köhantering

Antalet äldre som står i kö till ett vård- och omsorgsboende ökar år efter år, medan antalet tillgängliga lägenheter på vård- och omsorgsboenden inte ökar. Tillämpningsanvisningarna för köhantering behöver anpassas efter dagens situation för att kunna tillhandahålla en effektiv förmedling av lägenheter. Under sista delen av året har tillgången på lediga lägenheter varit låg vilket har lett till att de som har ett skyndsamt behov av att få en plats på ett vård- och omsorgsboende vid utskrivning från sjukhus har fått erbjudandet före de som står i kön till boendet. En översyn av tillämpningsanvisningarna för köhantering har påbörjats

för att säkra hög nyttjandegrad av befintliga platser.

För att öka tryggheten och underlätta för den enskilde och dess närstående vid flytt till ett vård- och omsorgsboende har nämnden tagit fram en broschyr och digital information om saker att tänka på. Informationen har varit uppskattad och används såväl av biståndshandläggare som närstående.

Under året har stadsdelsnämnder fattat beslut om att tre servicehus ska stänga vilket påverkat köhanteringen. De personer som ska flytta ut från servicehus som stänger har förtur till lägenhet på ett annat servicehus. I de fall den enskilde istället beviljas plats på ett vård- och omsorgsboende ska även detta ge förtur. Lärdomen från årets arbete är att det finns ett behov av övergripande information, planering och struktur för effektivitet och god resurshantering kring avveckling av verksamheter.

Under året har det vid några tillfällen per månad funnits större behov av korttidsvård än tillgängliga platser. I dessa fall har det hanterats genom till exempel ändrat inflyttningsdatum eller omvandling av lägenhet på vård- och omsorgsboende till korttidsvårdsplats. Vid ett tillfälle under året har det inte gått att lösa att erbjuda en korttidsvårdsplats och den enskilde har i väntan på plats istället erhållit utökad stöd från hemtjänst i hemmet.

Under våren minskade antalet korttidsvårdsplatser i privat regi då avtalen löpte ut och färre privata utförare än tidigare lämnade anbud, dessa valde istället att omvandla platserna till permanenta vård- och omsorgsboendepplatser inom stadens valfrihet. Dialog med stadsdelsnämnderna initierades i syfte att öka antalet tillgängliga platser inom egen regi vilket haft god effekt och flera platser har skapats.

En fortsatt utmaning är att verksamheterna endast kan ta emot ett begränsat antal enskilda per dygn även om verksamheten har fler lediga platser. Det gör att det kan finnas lediga platser som inte kan erbjudas samtidigt. En faktor som påverkar är om uppföljning av korttidsvård sker i god tid före att insatsen tar slut. Information om vikten att planera in uppföljningen av korttidsvård har givits till stadsdelsnämndernas beställarenheter vid flera tillfällen under året. En annan faktor som påverkar är om verksamheterna har tillräcklig kompetens och personella resurser för att tillgodose den enskildes behov av hälso- och sjukvårdsinsatser eller hjälpmedel.

Nämnden har under året utvecklat sin förmåga att ta fram, redovisa och analysera statistik för en säkrare prognostisering av tillgång och efterfrågan av korttidsvård.

3.1.3 Äldrenämnden stöttar och bidrar i stadsdelsnämndernas utvecklingsarbete med digitalisering inom äldreomsorgen

En sammanhållen digitaliseringsutveckling

En portfölj för socialtjänstens digitalisering har etablerats under året. Arbetet leds av en strategisk styrgrupp, stöds av portföljledning och sker genom de definierade samverkansområdena; invånarnära tjänster, myndighetsutövning och utförardokumentation, välfärdsteknik, data och analysstöd samt digitala bastjänster och säker kommunikation. Samverkansområdena ansvarar och driver förvaltning och utveckling av såväl befintliga som nya lösningar. Varje samverkansområde har en egen operativ styrgrupp som resurssatts med representanter från fack- och stadsdelsnämnderna. Styrgrupperna har under hösten träffats två

gångar och fattat beslut om områdenas prioriterade initiativ inför kommande år. Portföljens arbete sker i nära dialog med stadens omställningsarbete för framtidens socialtjänst vilket skapar en gemensam riktning och stärker möjligheterna att utveckla digitala lösningar som är i linje med nya socialtjänstlagen.

Äldrenämnden har sedan tidigare tagit fram en digitaliseringsplan tillsammans med stadsdelsnämnderna vars initiativ nu är inarbetade i portfölj för socialtjänstens digitaliserings olika samverkansområden. Status för de olika initiativen redovisas inom ramen för ordinarie uppföljning i verksamhetsberättelsen.

Larm i särskilda boenden i egen regi och entreprenad (projekt Lisbet)

Projekt Lisbet är ett initiativ som drivs inom ramen för samverkansområdet Valfärdsteknik och syftar till att ta fram en stadsövergripande lösning för larm och trygghetsskapande teknik inom särskilt boende för socialtjänsten och äldreomsorgen. Målet är att stärka tryggheten för invånaren och göra vardagen enklare för den anställda.

Under året har en stödfunktion som riktar sig till äldreomsorgens särskilda boenden etablerats för att stödja verksamheterna i deras befintliga larmlösningar när det gäller avtal och tekniska frågor. Vissa verksamheter har svårt att få tag på produkter då dessa utgått ur sortimentet hos leverantören. Flera stadsdelsnämnder är i behov av nya produkter redan under 2026 då deras avtal går ut eller tekniken har stora brister. Stödfunktionen har kunnat vägleda och stötta några stadsdelsnämnder i att förlänga sina serviceavtal för trygghetslarm i stället för att göra nya upphandlingar i syfte att kunna ansluta sig till den stadsgemensamma upphandlingen under 2026. En iakttagelse är att stadsdelsnämnderna har låg kunskap om de avtal som de har och vad de innebär vilket påverkar deras förmåga och möjlighet till att ställa krav gentemot leverantör.

Samtliga stadsdelsnämnder har besökts under hösten. Stadsdelsnämnderna har företrätts av representanter från äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri för att lyssna in behov och diskutera det framtida nya arbetssättet med en central larmlösning. Besöken på stadsdelsnämnderna har bekräftat behovet av en stödfunktion för hantering av befintliga

larmlösningar. Behovet avser även socialtjänstens verksamheter som idag saknar en stödfunktion. Stadsdelsnämnderna ställer sig positiva till en centralt hanterad larmlösning. Nya larm och trygghetsskapande teknik kommer innebära förändrade arbetssätt och handlar mer om att utveckla verksamheten än teknik något som både äldre- och socialnämnden samt stadsdelsnämnderna behöver förbereda sig för. Ingången har varit att göra en förnyad konkurrensutsättning på Addas (ett företag inom SKR som erbjuder tjänster och produkter inom hållbar försörjning, digitalisering och kompetensutveckling) ramavtal för ”Digital trygghetstjänst för gruppboende 2024”. En upphandlingsstrategi håller på att arbetas fram och beräknas vara klar i början av 2026. En tidig analys är att nämnden kan behöva omvärdera ingången att avropa från Adda och istället göra en egen upphandling på området.

Arbetet med ett pilotprojekt för digital tillsyn med inriktning servicehus har pausats för att istället hanteras som två pilotprojekt. Ett som ingår i projekt Lisbet och berör särskilt boende och ett som ska etableras med inriktning ordinärt boende (hemtjänst), båda kommer drivas inom ramen för samverkansområde Valfärdsteknik och finns med i planeringen för 2026. Genom denna inriktning kan sammankoppling av många olika datasystem undvikas vilket gör arbetet enklare. Parallellt följer nämnden stadsdelsnämnderna Södermalm och Farstas pågående piloter för digital tillsyn inom särskilt boende för att ta tillvara erfarenheter och lärdomar.

Sociala system och projekt NU

Sociala system är ett samlingsnamn för de system som stödjer stadens verksamheter inom socialtjänst, äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård. Sociala system ingår i samverkansområde för myndighetsutövning och utförardokumentation.

Kommunstyrelsens utredning om var inom staden den it-nära förvaltningen av sociala system ska finnas är färdig. Kommunstyrelsen föreslår i sin utredning att den it-nära förvaltningen ska flyttas till äldre- eller socialnämnden. Beslut är inte fattat om vilken av äldre- eller socialnämnden som tar över ansvaret. Ytterligare analys krävs för att bland annat hantera identifierade risker och genomföra förberedelser.

Inom ramen för den tekniska förflyttning av Paraplyet har de första tre etapperna genomförts som planerat. Förberedelser för de nästkommande etapperna är påbörjade. Användartester med representanter från verksamheterna har genomförts för att säkerställa att nuvarande och kommande etapper utformas efter verksamhetens behov. För att stärka införandet har de genomförda etapperna följts upp med verksamheten för ta del av erfarenheter, utmaningar och fördelar med det nya. Den tekniska förflyttningen har resulterat i ett modernare, stabilare och mer användarvänligt system som stödjer både medarbetarnas arbete och framtida utvecklingsbehov.

Uppdraget om systemstöd för förmedling och matchning av platser på till exempel särskilt boende (resurshantering) har etablerats med resurser både från staden och leverantören.

Behoven av nytt systemstöd är sammanställda och uppdraget arbetar nära berörda verksamheter med att ta fram underlag för krav och design av det nya systemstödet.

Paraplysystemet och e-tjänsten för att ansöka om stöd och service (Asos) har anpassats utifrån den nya socialtjänstlagen i nära samarbete med projekt Framtidens socialtjänst. Under hösten

har även ett arbete påbörjats för att ta fram ett tillfälligt systemstöd (DEBI) för dokumentation av insatser utan behovsbedömning som ska användas i avvaktan på att nytt utförarsystem kan införas i verksamheterna. Det tillfälliga systemet kommer lanseras i början av 2026.

Projekt NU har genomfört en ny upphandling av nytt utförarsystem under 2025. Tre leverantörer lämnade anbud och Tietoevry AB (LifeCare) tilldelades kontraktet enligt en förutbestämd modell baserad på pris och kvalitet. Tilldelningen har överklagats och juridisk prövning pågår. På grund av överklagandet kommer införandet av det nya utförarsystemet att bli försenat och genomföras under en längre tidsperiod. Detta för att inte verksamheter med många sommarvikarier ska behöva driftsätta under sommaren. Projektet räknar med att kunna rulla ut det nya utförarsystemet till alla berörda verksamheter under 2027-2028.

Socialtjänstdata ska bli lättare att använda och analysera. Förberedelser har genomförts för att koppla samman socialtjänstens verksamhetssystem Paraplyet med Beslutsstöd (stadens system för att tillgängliggöra rapporter och analyser). Arbetet är omfattande och har behövt omdefinieras under året och genomföras i takt med vilka förändringar som behöver ske inom Beslutsstöd. Det finns vissa förseningar, men utmaningarna är identifierade och hanteras och utvecklingen går framåt inför nästa planperiod. Flera viktiga lärdomar har gjorts under året som ger en ökad förståelse för framtida integrationsprojekt, exempelvis har det blivit tydligare vad staden och socialtjänsten kan hantera själva och vad externa leverantörer kan behöva stödja med.

Digitala arbetssätt

När nya funktioner införs som till exempel ny teknisk plattform för Paraplyet och nytt utförarsystem så stödjer nämnden berörda verksamheter i samband med införandet. Säkra meddelanden, säker digital kommunikation (SDK) och Stockholm surf är också exempel på digitala arbetssätt som har, eller förbereds, för att successivt införas i verksamheterna.

Nämnden har haft regelbundna samverkansmöten med alla digitala stödjare som finns i stadsdelsnämnderna. Samverkansmöten har varit uppskattade av de digitala stödjarna då de getts möjlighet att samarbeta och dela erfarenheter över förvaltningsgränserna. Statistik från stadsdelsförvaltningarna har samlats in och analyserats som underlag i utvecklingen av tjänsten enligt den nya socialtjänstlagen. Det framkommer bland annat att personer med funktionsnedsättningar som inte fyllt 69 år (den beslutade åldersgränsen) också efterfrågar stöd med digitala enheter. Det gäller också personer som till exempel drabbats av en sjukdom med tillhörande funktionsnedsättning och behöver lära nya funktioner på sina digitala enheter som exempelvis att tala in istället för att skriva för att hantera sin digitala kommunikation. Arbeta fortsätter tillsammans med projekt Framtidens socialtjänst för att utveckla funktionen.

Inom digitala inköp har en intern arbetsgrupp etablerats. Tidigare framtaget arbetsmaterial om digitala inköp har granskats och utifrån från dialog med två stadsdelsförvaltningar har ett förslag tagits fram med tre steg; utbildning till seniorer, biståndshandläggare, digitala stödjare samt hemtjänstpersonal, information samt översyn av uppdragsbeskrivningar och avtal.

Nämnden har klassat tjänsten säkra meddelanden och rutiner för verksamheterna har tagits fram. Etablering av tjänsten är påbörjad med några verksamheter. Nämnden fortsätter i samarbete med socialnämnden att arbeta för en etablering av säkra meddelanden tillsammans

med stadsdelsnämnderna i hela staden.

Nämnden deltar i stadens pilotprojekt för att införa tjänsten säker digital kommunikation (SDK). Ett informationsutbyte med Inspektionen för vård och omsorg (IVO) är identifierad som möjligt och dialog är påbörjad med myndigheten. Nämnden följer stadens arbete med etablering av objektförvaltningen och administration av funktionsadresser och adressboken hos servicenämnden.

Breddinförandet av nätverkstjänsten Stockholm Surf har fungerat enligt plan. Lösningen erbjuds till alla verksamheter och är nu en del av stadens utbud av lösningar för att motverka det digitala utanförskapet. Tjänsten används av ungefär 400 personer/dag. Tillgången till nätverket behöver jämföras med efterfrågan för att säkerställa att behovet är täckt. I och med att Stockholm Surf har införts har synpunkter på tillgång till internet från boende, besökare och medarbetare minskat. Det har också medfört att boende behöver mindre stöd av medarbetare för att logga in till nätverket och få tillgång till Internet.

Nämndens uppdrag att se över möjligheten att tillgängliggöra ett wifi-nätverk (Stockholm Surf Plus) i lägenheter för äldre på särskilda boenden har gett positiv effekt. Stockholm Surf Plus går att genomföra men vilka investeringar som krävs skiljer sig stort mellan stadens olika boenden. De juridiska frågorna är en utmaning för att undvika en ökad intern administration. Framåt kommer nämnden arbeta för att skapa förutsättningar för Stockholm Surf Plus i lägenheterna med minsta möjliga administration.

Omvärldsbevakning och innovation

AI har blivit en högaktuell fråga för nämnden under året. Nämnden har tillsammans med socialnämnden deltagit i kommunstyrelsens i arbete med AI Sweden genom att medverka i tester av Svea-GPT en gemensam digital assistent för offentlig sektor. Svea-GPT och andra godkända AI-verktyg har börjat användas sporadiskt av enskilda medarbetare i samband med särskilda uppdrag. Det är komplext att komma igång med en mer strukturerad användning av AI som påverkas av tillgången till data, juridik, tillgång till verktyg, informationssäkerhet och kompetenser. En rutin för användning av AI inom äldrenämnden har tagits fram och implementering är påbörjad.

Nämnden har tillsammans med Kungliga Tekniska Högskolan, KTH och Digital Futures genomfört tester av sociala AI-robotar i syfte att utveckla språkmodeller för äldres olika förmågor och undersöka möjligheten för AI att delta i gruppaktiviteter. Testerna har genomförts vid ett tjugotal gruppaktiviteter. Seniorerna var överlag mycket positiva och uppskattade aktiviteten, robotar sågs som intressanta med möjligheter till framtida förbättringar för socialt umgänge och lärande.

Ett forskningsprojekt om AI i samarbete med KTH har under året startat inom nämndens jourverksamhet. Projektet finansieras med medel från Digital Future och har fokus på myndighetsutövning och de nästan 1000 myndighetsbeslut som fattas på jourtid. Syftet är att underlätta handlägningsprocessen och kunna erbjuda en sömlös övergång i de ärenden som övergår från region till kommun och tvärtom. Ytterligare ett projekt i samarbete med KTH startade upp under hösten inom nämndens jourverksamhet. Projektet är en del av en doktorsavhandling som tittar på socialsekreterares arbetsmiljö, mer specifikt på interaktionen

mellan handläggare och de verktyg som används.

Jämställdhetsanalys

Både kvinnor och män från gruppaktiviteter riktade mot äldre har haft möjlighet att delta i testerna med Digital Future och AI-roboten på samma villkor. Det var fler kvinnor som deltog i testerna. Om det beror på att det generellt är fler kvinnor på träffpunkterna är svårt att avgöra med den lilla datamängden. Kvinnorna som deltog var mer positiv till aktiviteten och kunde se större nytta än männen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöversföringar	95,1 %			98,8 %	100 %	100 %	VB 2025
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöversföringar	95,1 %			98,8 %	100 %	100 %	VB 2025
  Nämndens prognossäkerhet T2	-3 %			-1 %	+/-1 %	+/- 1 %	2025

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, förskolenämnden, idrottsnämnden, socialnämnden, trafikinämnden, utbildningsnämnden, äldre- och äldreomsorgsnämnden, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB ta fram en handlingsplan för att de kommande åren väsentligt öka andelen extern finansiering av omställnings- och utvecklingsprojekt från EU:s fonder och program samt andra finansiärer	2025-01-01	2025-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med fastighetsnämnden, idrottsnämnden, äldre- och äldreomsorgsnämnden och AB Stockholmshem utreda hur Svedmyrabadet kan renoveras till att bli ett bad för äldre och andra grupper i behov av uppvärmda bassänger. Inriktningen gällande finansieringen av driften av det framtida badet är att denna ska ske gemensamt av idrottsnämnden och äldre- och äldreomsorgsnämnden, möjlig form för detta ska tas fram inom ramen för utredningen	2025-01-01	2025-12-31	
Analys Utredningen är nästan klar men några frågor återstår. Arbetet slutförs under 2026.			
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden och äldre- och äldreomsorgsnämnden utreda var inom staden den it-nära förvaltningen av sociala system ska finnas för att skapa bästa förutsättningar för förvaltning och utveckling	2025-01-01	2025-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldre- och äldreomsorgsnämnden och stadsdelsnämnderna utreda och ta fram förslag på modell för finansiering för ökade hyreskostnader vid renovering av bostäder för äldre	2025-01-01	2025-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldre- och äldreomsorgsnämnden, Micasa Fastigheter i Stockholm AB och stadsdelsnämnderna genomföra	2025-01-01	2025-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
en översyn och förslag på förändrad modell för stadens äldreboendeplanering			
  Socialnämnden och äldrenämnden ska i samarbete med servicenämnden och kommunstyrelsen utreda förutsättningarna för att erbjuda WiFi i särskilda boenden, med fokus på brukarnas egna lägenheter	2025-01-01	2025-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för att äldrenämnden får ett utökat stadsövergripande ansvar för sammanhållen stadsövergripande statistik om stadens äldreomsorg	2025-01-01	2025-06-30	
  Äldrenämnden ska i samarbete med Micasa Fastigheter i Stockholm AB utreda hur seniorbostäder kan utvecklas i syfte att öka servicen och skapa möjligheter för att samlokalisera aktivitetscenter, hemtjänst och annan service riktad till äldre	2025-01-01	2025-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen fortsatt utreda behov om och i så fall hur nuvarande finansiering av kommunövergripande verksamhet bör omfördelas till äldreomsorgen ordinarie verksamhet	2025-01-01	2025-12-31	

Nämndmål: 3.1.1 Äldrenämndens verksamheter drivs inom hållbara och givna ekonomiska ramar

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden bedriver en effektiv verksamhet som ryms inom tilldelad budget.

Förväntat resultat

- Verksamheten ryms inom tilldelad budget.
- Prognossäkerheten är god.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Nämndmål: 3.1.2 Äldrenämnden bidrar med planering och samordning för en mångfald av boendeformer

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom att inventera och kartlägga befintliga bostäder för äldre samt undersöka målgruppens behov och efterfrågan görs en framtida boendeplanering för att möta äldres behov av särskilt boende och att alla över 65 år som vill ha seniorbostäder erbjuds detta.

Förväntat resultat

- Nämnden samordnar arbetet med stadsövergripande boendeplanering för äldre.
- Nämnden utvecklar prognos och planeringsverktyg för äldreboendeplaneringen.
- Nämnden bidrar till att äldres kunskap om utbudet av boendeformer är god genom målgruppsanpassad kommunikation.
- Nämnden bidrar i arbetet för att motverka hemlöshet bland äldre.
- Nämnden utvecklar arbetet för en mer effektiv köhantering.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Nämndmål: 3.1.3 Äldrenämnden stöttar och bidrar i stadsdelsnämndernas utvecklingsarbete med digitalisering inom äldreomsorgen

Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden ska leda och samordna digitalisering- och utvecklingsarbetet enligt budget inom äldreomsorgen.

Förväntat resultat

- Nämnden har stöttat stadsdelsförvaltningarna genom samordning av digitaliseringsarbetet.
- Nämnden har tillsammans med berörda nämnder drivit utvecklingen av objekt sociala system, projekt NU samt prioriterade områden i digitaliseringsplanerna
- Nämnden har initierat samverkan och samarbeten med relevanta aktörer för att främja digitaliseringsarbetet.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att två av indikatorerna uppfylls en uppfylls inte och nämndmålet har uppnåtts.

Nämnden bidrar till att intresset för att arbeta inom äldreomsorgen ökar. Vid två tillfällen under året har nämnden bjudit in socionomstudenter som utför sin verksamhetsförlagda utbildning inom staden till studiebesök. Totalt har 43 studenter gjort studiebesök på förvaltningen och fått information om nämndens stadsövergripande operativa verksamhet. Utvärderingarna visade på att studiebesöken varit uppskattade, att flera studenter fått ny kunskap om nämndens verksamheter och att de fått med sig nya insikter om framtida yrke.

Nämnden har tagit emot feriearbetande ungdomar under sommarperioden, tillhandahållit platser för Stockholmsjobb och erbjudit personer arbetspraktik i samverkan med arbetsmarknadsnämnden. Samarbetet med S:t Eriks gymnasium har bidragit till två praktikanter inom larm- och låshantering.

Näringslivsfrämjande arbete

Nämndens arbete med privata utförare av hemtjänst, dagverksamhet samt vård- och omsorgsboenden följer de riktlinjer och det synsätt som redovisas i Näringslivspolicy för Stockholms stad. Under året har nämnden anordnat informationsmöten för personer/företag som är intresserade av att starta hemtjänst. Nämnden har även erbjudit stöd och gett information till de företag som vill starta vård- och omsorgsboende, seniorbostäder eller bygga samhällsfastigheter inom äldreomsorgen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	4 st			4 st	4 st	Tas fram av nämnd/styr else	VB 2025
  Antal tillhandahållna platser för Stockholms jobb	1 st			1 st	2 st	Tas fram av nämnd/styr else	VB 2025
Analys De arbetsuppgifter som utförs på förvaltningen består till övervägande delen av strategiska uppgifter eller myndighetsutövning. Det krävs mycket handledning från befintlig personal till en person som saknar erfarenheter av förvaltningens arbetsuppgifter. Med hänvisning till detta har äldreförvaltningen endast haft möjlighet att tillhandahålla en plats för Stockholmsjobb.							
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	0 st			0 st	0 st	Tas fram av nämnd	VB 2025
Analys Staden som helhet erbjuder idag flera VFU-platser än vad det finns socionomstudenter. Mot bakgrund av det har nämnden valt att inte ta emot några socionomstudenter utan låta socionomerna göra sin praktik i mer klientnära verksamheter där de kan utvecklas i sin profession. Nämnden bjuder in studenter som gör praktik i staden till en VFU-dag med information om							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
nämndens verksamheter med fokus på Stockholms trygghetsjour och inspektörernas arbete.							

Nämndmål: 3.2.1 Äldrenämnden bidrar till att fler vill arbeta inom äldreomsorgen

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och arbetsmarknadsnämnden arbeta för att säkerställa den framtida personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen.

Förväntat resultat

- Antalet medarbetare inom äldreomsorgen ökar.
- Nämnden tar emot feriearbetare, Stockholmsjobb och studenter.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet uppnås. Bedömningen grundas på att nämndmålet 3.1.2 Äldrenämnden bidrar med planering och samordning för en mångfald av boendeformer uppnås.

Arbetet beskrivs under verksamhetsområde 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd.

Sammanhållen stad

Staden satsar extra resurser i vissa områden för att minska skillnaderna i livsvillkor. Genom översiktsplanens fokusområden – Järva, Hagsätra-Rågsved, Skärholmen och Farsta – styrs resurser till de platser där behoven är störst. Under året har nämnden startat upp ett pilotprojekt i Järva stadsdelsnämnd inom ramen för sammanhållen stad. Projektet syftar till att upptäcka och minska ofrivillig ensamhet och det har skett i samarbete med stadsdelsnämnden, kulturnämnden och idrottsnämnden. Prioriterade målgrupper är ensamboende, utrikesfödda och män med hemtjänstinsatser. I pilotprojektet är samarbetet med bostadsbolag och civilsamhället en viktig del.

Inom ramen för arbetet med äldreomsorgens årsrapport har nämnden påbörjat ett samarbete med kommunstyrelsen för att se över om en del av rapportens upplägg kan ha sammanhållen stad som ett tema. Nämnden har även börjat arbetet med att se över tillgänglig och relevant statistik som kan belysa satsningen och utmaningarna. Nämnden har i samverkan med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden inlett ett arbete för att undersöka om staden kan hitta möjligheter för att anordna fler utbildningar i något eller några områden som omfattas av sammanhållen stad.

Jämställdhetsanalys

I äldreomsorgen arbetar fler kvinnor än män. De kompetensutvecklingsinsatser som har genomförts har därför haft fler kvinnor som deltagit. De insatser som erbjuds är anpassade för att attrahera och utbilda medarbetare, oavsett könstillhörighet. Nämnden har under året inlett samtal med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden för att undersöka om viss utbildning i svenska och i grundläggande kurser till vårdbiträde och undersköterska kan erbjudas. Med en sådan insats kan även antalet män som söker kurser öka.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att aktiviteten har genomförts, att två indikatorer har uppnåtts och en indikator delvis har uppnåtts samt att nämndmålen har uppnåtts.

3.4.1 Äldrenämnden bidrar till att stärka kompetensen hos medarbetare inom äldreomsorgen

Nämnden samordnar statsbidraget äldreomsorgslyftet. Genom detta bidrag kan personal utbilda sig, med bibehållen lön, till vårdbiträde, undersköterska eller specialistundersköterska. Även första linjens chefer kan läsa akademiska utbildningar inom äldreomsorgen. I november hade det kommit in cirka 620 ansökningar från utförare som har personal i olika utbildningsinsatser som omfattas av äldreomsorgslyftet. Cirka 109 mnkr har beviljats av de totalt 111,8 mnkr som Stockholm stad tilldelats i statsbidrag för äldreomsorgslyftet. En stor andel av medlen går till de som har medarbetare som studerar till undersköterska. Privata utförare omfattar cirka 58 procent av det totala antalet ansökningar.

Nytt för 2025 är att arbetsgivare kan beviljas medel för personalkostnaderna där medarbetare studerar SFI eller grundläggande svenska som andra språk.

Under hösten har nämnden upphandlat två tillfällen med yrkessvenska med inriktning vård och omsorg av äldre på tio veckor för att motivera till vidareutbildning och utveckla svenska språket för de befintligt anställda i egen regi. De anställdas lönekostnader finansieras genom äldreomsorgslyftet. Nämnden har även upphandlat två olika fördjupningskurser för undersköterskor befintlig personal, två veckor nutrition/elimination och två veckor svåra samtal i palliativ vård. Även för dessa kurser har lönekostnaderna för deltagare finansierats av äldreomsorgslyftet.

I arbetet med långsiktig kompetensutveckling har nämnden samarbetat med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden. Insatserna som planerats i samverkan gör ingen skillnad mellan män och kvinnor. Nämnden har även samverkat med kommunstyrelsen för att undersöka möjligheterna att rekrytera medarbetare till äldreomsorgen genom sociala medier. Bland annat diskuterades olika förslag från externa aktörer som tagit fram innehåll till en eventuell rekryteringssatsning med budskap som riktades till såväl ungdomar som vuxna och hade information som skulle attrahera arbetssökande oavsett könstillhörighet och ålder.

Nämnden har arbetat tillsammans med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna, inom ramen av olika budgetuppdrag, för att omsätta intentionen i färdplan för äldreomsorgen. Det tidigare arbetet med utformande av kompetensstegar inom äldreomsorgen har under året ändrat inriktning från fokus på befattningar till att se över möjligheten till en stadsövergripande gemensam struktur och arbetssätt för kompetensutvecklingsarbetet inom välfärdsområdena.

Jämställdhetsanalys

I äldreomsorgen arbetar fler kvinnor än män. De kompetensutvecklingsinsatser som har genomförts har därför haft fler kvinnor som deltagit. De insatser som erbjuds är anpassade för att attrahera och utbilda medarbetare, oavsett könstillhörighet.

Gällande statsbidraget äldreomsorgslyftet så är det fler kvinnor än män som studerar till vårdbiträde eller undersköterska, vilket är en naturlig spegling av hur fördelningen ser ut bland de anställda i de yrkena.

Stärkt kompetens inom demenssjukdomar och geriatrisk specialistkompetens

Under året har utbildning om bemötande vid demenssjukdom anordnats för medarbetare på vård- och omsorgsboenden i egen regi. Utbildningen har utformats utifrån de utvecklingsområden som framkom under kvalitetsobservationerna under 2024. Under utbildningen har deltagarna fått möjlighet att reflektera och utbyta erfarenheter av komplexa och svåra situationer i arbetet.

Nämnden har även gett fortsatt stöd till stadsdelsnämndernas arbete med nationella kvalitetsregistret BPSD för personer med demenssjukdom.

Stärkt kompetens gällande basala hygienrutiner och klädregler

Det krävs ett långsiktigt arbete med flera olika insatser för att få full efterlevnad av hygienkrav och klädregler. Nämnden har gemensamt med medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS) skapat en punktprevalensmätning (ögonblicksmätning) för att verksamheterna ska kunna mäta följsamheten till basala hygienrutiner och klädregler.

Nämnden har tagit fram en film om städrutiner på särskilda boenden. Syftet med filmen är att höja kunskapsnivån och förebygga vårdrelaterade infektioner och smittspridning bland omsorgstagare och medarbetare. Filmen informerar även om vikten av hållbarhet genom att minska användandet av plasthandskar och kemikalier.

Arbetet med förstärkt bemanning med tillsvidareanställning på heltid

Nämnden har genomfört en kartläggning av behovet av en särskild bemanningsfunktion för legitimerad personal. En enkät skickades ut till stadsdelsnämnderna, varav fyra svarade. Två av dessa såg inget behov av en sådan funktion, medan två var osäkra. Samtidigt lyfte de

svarande fram utmaningar med en sådan funktion kopplat till introduktion och kontinuitet. Ett lokalt exempel belyste även svårigheter med personalens flexibilitet, samarbetsförmåga och hög frånvaro.

Nämnden ser att behovet av timavlönad personal kvarstår, särskilt vid återkommande perioder såsom under sommaren, vid influensatider och utbildningssatsningar. Även om fungerande resursteam ännu inte har identifierats, har flera verksamheter visat att förstärkt bemanning med tillsvidareanställda på heltid kan ge kvalitativa fördelar, såsom förbättrad kontinuitet för omsorgstagarna och en mer hållbar arbetsmiljö för personalen.

Olika verksamheter har dock olika förutsättningar för att kunna implementera förstärkt bemanning med tillsvidareanställda på heltid.

Genom dialog med verksamheter inom både hemtjänst och vård- och omsorgsboenden har nämnden identifierat gemensamma framgångsfaktorer. Dessa inkluderar tydliga rutiner samt ett aktivt fokus på mjuka värden såsom närvarande ledarskap, delaktighet, god arbetsmiljö och teamkänsla. Dessa faktorer bedöms vara viktiga för att långsiktigt stärka kontinuiteten och minska korttidsfrånvaron.

Stöd i betyg och kursutbud för verksamheterna

Nämnden har under året samarbetat med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden för att tydliggöra vilket kursutbud som finns hos vuxenutbildningen och hur äldreomsorgens verksamheter kan få stöd att söka kurser och tyda gamla betyg. Samverkan pågår för att hitta vägar till vård- och omsorgsutbildningar med stöd i svenska på fler ställen i staden i syfte att arbeta mer efter planen för en sammanhållen stad.

Utveckling av de akademiska noderna

Nämndens arbete med att utveckla de akademiska noderna har fokuserats på att stärka arbetet med forskning och evidensbaserade metoder. Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum har involverats i arbetet för att tillsammans med nämnden stödja den forskningsanknutna delen i de akademiska noderna. Nämnden har arbetat tillsammans med det nationella nätverket för akademiska noder för att stärka erfarenhetsutbytet om forskning och verksamhetsutveckling. Nämnden har tillsammans med högskolorna hållit i en akademisk inspirationsdag. Årets tema handlade om personcentrerad vård, utmaningar i tidig och sen palliativ fas, färdighetsträning vid träningscenter och pedagogisk kompetens.

Verksamhetsförlagd utbildning

Nämnden har kontinuerlig samverkan med stadens högskolor kring samarbetet med verksamhetsförlagd utbildning och studentmottagande samt samverkan som knyter äldreomsorgen närmare akademien och vice versa. Nämnden har även deltagit i samverkansmöten inom ramen för det strategiska partnerskapet med Karolinska Institutet med syfte att stärka samarbetet genom att förmedla kontakter till stadsdelsnämnder som är intresserade av att ha forskningsprojekt i verksamheten.

3.4.2 Äldrenämnden ger förvaltningens medarbetare goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Organisering för ett hållbart arbetsliv

Det arbetar för närvarande 14 chefer på förvaltningen inklusive förvaltningschef, fördelade på chefsnivåerna A, B och C. I den stadsgemensamma tabellen nedan redovisas nämndens chefer

utifrån antal underställda, chefsnivå och verksamhetsområde.

Chefer med färre än 10 underställda medarbetare har komplexa uppdrag med ansvar för flertalet verksamhetsområden och funktioner. De två cheferna med flest underställda medarbetare har stöd av varsin gruppleddare. Gruppleddare är en stödfunktion med visst verksamhetsansvar men är inte chefer med fullt mandat.

Ökad tydlighet i delegation, mandat och ansvar genom att delegationsordningen har uppdaterats. Förvaltningen har påbörjat en översyn av organisering av stödfunktioner och förvaltningsledningen har arbetat med en ny analys av förvaltningens chefsstruktur där arbetet fortsätter under 2026.

Jämställdhetsanalys

Merparten av förvaltningens medarbetare är kvinnor, vilket även återspeglar sig bland chefer där 11 av förvaltningens 14 chefer är kvinnor. Förutsättningarna för ett hållbart ledarskap och antalet medarbetare per chef skiljer sig inte mellan män och kvinnor. Båda könen återfinns inom de olika intervallerna för antal underställda medarbetare.

Antal underställda medarbetare inklusive underställda chefer		Antal chefer uppdelat per verksamhetsområde		
		0. Politisk verksamhet och gemensam administration	Övriga verksamhetsområden	
Intervall	Chefsnivå			Totalt
Färre än 10 st	A		1	1
	B		2	2
	B1			0
	B2			0
	C		3	3
	C1			0
Mellan 10-30 st	C2			0
	A			0
	B		2	2
	B1			0
	B2			0
	C		6	6
Fler än 30 st	C1			0
	C2			0
	A			0
	B			0
	B1			0
	B2			0
	C			0
	C1			0

Antal underställda medarbetare inklusive underställda chefer		Antal chefer uppdelat per verksamhetsområde	
	C2		0

Förklaring av chefsnivå:

A - förvaltningschef, direkt underställd nämnd.

B - avdelningschef, chef på mellanchefernivå, underställd förvaltningschef och överställd C-chefer.

C - första linjens chef, underställd förvaltningschef eller avdelningschef, saknar underställda chefer.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

I nämndens systematiska arbetsmiljöarbete har ett fokus varit på att utveckla den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Dialoger om arbetsbelastning, arbetstidens förläggning, social samverkan och om hur man förebygger kränkande särbehandling har genomförts på alla nämndens enheter och avdelningar. Uppföljningarna visar en generell förbättring inom samtliga områden av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Kunskapen har ökat hos både chefer och medarbetare och nämndens rutiner har blivit mer kända och tillämpas mer. Ökat antal medarbetargrupper upplever tydligare krav i arbetet och tillgång till resurser. Verksamheterna har kopplat dialogen om organisatorisk och social arbetsmiljö till hälsofrämjande faktorer eller friskfaktorer som främjar hälsa, trivsel och prestation hos anställda. Chefer och medarbetare har ökat kompetens inom systematiskt arbetsmiljöarbete genom tydligare rutiner och ansvarsfördelning samt arbetssätt som främjar delaktighet och samverkan. I det förebyggande arbetet mot ohälsa och risker i arbetsmiljö har en gemensam rutin för medicinska kontroller vid nattarbete införts. För att minska sjukfrånvaron har nämnden arbetat aktivt utifrån stadens riktlinje för arbetslivsinriktad rehabilitering med insatser på både grupp och individnivå.

Jämställdhetsanalys

Sjukfrånvaron för män är högre än för kvinnor, totalt 5,3 procent sjukfrånvaro jämfört med kvinnors 4,3 procent. Även korttids sjukfrånvaron (dag 1-14) är något högre för män än för kvinnor. I och med att en mindre andel av nämndens medarbetare är män, 24 procent, slår männens sjukfrånvaro även högre i statistiken. Merparten av männen arbetar inom verksamheter som kräver närvaro på arbetsplatsen och där det inte är möjligt att arbeta på distans vid lättare sjukdomstillstånd.

Kompetensförsörjning

Under året har nämnden arbetat aktivt med kompetensförsörjning genom att utveckla och behålla befintliga medarbetare. Detta har skett med stöd av nämndens kompetensförsörjningsplan, individuella mål- och kompetensutvecklingsplaner och SKR:s nio strategier för att säkra kompetensförsörjningen. Kunskapshöjande insatser inom informationssäkerhet har genomförts på alla enheter och avdelningar. Den gemensamma förståelsen för nämndens uppdrag, mål och utmaningar har stärkts genom att kommunikativa aktiviteter utifrån "stockholmarnas fokus i vårt utvecklingsarbete" har genomförts på arbetsplatsträffar och under förvaltningens medarbetardagar 2025. På medarbetardagarna

synliggjordes också initiativet "skugga en kollega på förvaltningen". Flera medarbetare har skuggat kollegor på förvaltningen och det har bidragit till en ökad helhetssyn och erfarenhetsutbyten som stärkt interna samarbeten. Goda exempel från verksamheterna har delats för att inspirera, vilket har lett till att fler enheter har utvecklat sitt systematiska kompetensförsörjningsarbete. Stadens chefsseminarium med temat "Leda med helhetssyn - tillsammans i det komplexa" har varit en grund för reflektion och gemensamma diskussioner i chefsgruppen. Dialogerna har öppnat för nya perspektiv, en samsyn och gemensam riktning. Genom att dela erfarenheter och utmana varandra har cheferna stärkt det gemensamma ledarskapet.

Trygga anställningar

Andelen tillsvidareanställningar på heltid har under året ökat från 82,5 procent till 85,5 procent. Ökningen beror främst på nyanställningar på heltid och att medarbetare som önskat öka sin sysselsättningsgrad har fått möjlighet till detta. Inom nämndens jourverksamheter är deltidsanställningar vanligare kopplat till arbetsuppgifternas karaktär, arbetstider och behov av flexibilitet. Verksamheterna har arbetat aktivt för att möjliggöra heltidsanställningar, utökad sysselsättningsgrad och minskat användande av timavlönade vikarier.

Jämställdhetsanalys

Nämnden har totalt 177 månadsavlönade medarbetare, varav 134 är kvinnor och 43 är män. Bland kvinnorna har 83,6 procent anställning på heltid. Andelen män med anställning på heltid har ökat under året, från 81,4 procent till 88,4 procent. Det innebär att både kvinnor och män i hög grad har heltidstjänster men männen har en något högre andel heltid än kvinnorna. Utvecklingen visar på en ökning av heltidstjänster för båda grupperna.

Arbetsskor

Nämnden har tagit fram en riktlinje för införandet av arbetsskor inom äldreomsorgen samt tillämpningsanvisningar för egen- respektive privat regi. Arbetet med riktlinjen och tillämpningsanvisningar för egen regi har skett i samverkan med tjänstepersoner från stadsdelsnämnderna och fackliga företrädare.

Nämnden har samordnat införandet av arbetsskor genom stöd och information till kontaktpersoner på respektive nämnd samt till privata utförare. Nämnden har sett till att informationen på intern- och extern webb har hållits aktuell och fungerat som stöd för medarbetare och utförare. Vidare har nämnden upprätthållit en löpande dialog och uppföljning med leverantörer av arbetsskor för att säkerställa leveranssäkerhet och efterlevnad av riktlinje och tillämpningsanvisning. Genom dessa insatser har nämnden bidragit till en enhetlig hantering av förmånen och förbättrad arbetsmiljö för personalen.

Arbetsskor har införts på samtliga stadsdelsnämnder och för en verksamhet inom socialnämnden. En samordnad uppföljning har genomförts av hur stor andel berörda medarbetare som fått arbetsskor. Uppföljningen visar att 1218 medarbetare av totalt 4568 medarbetare fått arbetsskor fram till uppföljningstillfället, vilket motsvarar 27 procent. Det är en något större andel medarbetare inom vård- och omsorgsboende som tagit del av förmånen än inom hemtjänsten. Uppföljningen visar också att andel berörda medarbetare som valt att ta del av arbetsskor fram till uppföljningstillfället, skiljer sig mellan olika förvaltningarna, från 6 procent till 60 procent. Beställningar och leverans av arbetsskor fortsätter även löpande efter

uppföljningstillfället. Några förvaltningar har drabbats av försenade leveranser och inte fått del av beställningarna innan årsskiftet. Den skomodell som flest har beställt är yrkesskor i sportmodell med stötdämpande sula. Även ergonomiska yrkestofflor och sandaler samt yrkeskängor har beställts.

I kommunfullmäktiges budget för 2025 tilldelades äldrenämnden 5,0 mnkr att fördela till privata utförare av äldreomsorg. Totalt har skobidrag fördelats till 1 794 personer till en kostnad av 1 678 tkr. Det är 24 privata hemtjänstutförare, tio vård- och omsorgsboenden samt en dagverksamhet som sökt bidraget. Fördelningen per utförare redovisas i bilaga 5.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Aktivt Medskapandeindex	78	74	79	82	83	83	2025
Analys Nämndens resultat i medarbetarenkäten har sjunkit med fyra punkter sedan föregående år. Alla enheter och avdelningar har analyserat resultatet, tagit fram handlingsplaner och identifierat åtgärder som syftar till att utveckla verksamheten och ett gott arbetsklimat. Åtgärderna är framtagna för att fortsätta det som fungerar bra och att utveckla det som behövs för att nå ett önskat läge. Friskfaktorer har vävts in i både handlingsplaner utifrån resultatet av medarbetarenkäten men även i dialogerna om den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Nämnden har stärkt ledarskapet och chefers helhetssyn med utgångspunkt i stadens kvalitetsprogram och chefsseminarium om att leda med helhetssyn i det komplexa uppdraget. Dialogen har även rört självledarskap hos både chefer och medarbetare.							
 Sjukfrånvaro	4,5 %	5,3 %	4,3 %	4,6 %	4,5 %	Tas fram av nämnd/styr else	VB 2025
 Sjukfrånvaro dag 1-14	1,8 %	2 %	1,7 %	2,1 %	1,8 %	Tas fram av nämnd/styr else	VB 2025

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med äldrenämnden införa arbetsskor inom äldreomsorgen för att främja personalens arbetsmiljö och friskfaktorer	2025-01-01	2025-12-31	

Nämndmål: 3.4.1 Äldrenämnden bidrar till att stärka kompetensen hos medarbetare inom äldreomsorgen

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna och relevanta aktörer samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

Nämnden erbjuder övergripande utbildning och kompetensutveckling för medarbetare inom äldreomsorgen.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Nämndmål: 3.4.2 Äldrenämnden ger förvaltningens medarbetare goda förutsättningar att göra ett bra jobb

 Uppfylls helt

Beskrivning

Tillitsbaserad styrning ska prägla förvaltningens arbets- och förhållningssätt. Det ska råda en god social och organisatorisk arbetsmiljö med ett öppet arbetsklimat där medarbetare känner delaktighet, engagemang och trivs på jobbet.

Förväntat resultat

- Ökat medarbetarindex (AMI)
- Minskad sjukfrånvaro
- Ökad andel heltids- och tillsvidareanställda
- Förvaltningen bedriver ett aktivt arbetsmiljöarbete

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet till stora delar har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att aktiviteterna har genomförts och att indikatorerna och nämndmålen har uppnåtts.

3.5.1 Äldrenämnden deltar i stadens beredskapsarbete och krisorganisation

Beredskap

För att öka stadens beredskap för kris och krig verkar nämnden dels stadsövergripande dels inom förvaltningens verksamhetsområden. Det stadsövergripande uppdraget är främst stödjande och utvecklande inom ramen för beredskapssektorn hälsa, vård och omsorg genom utbildningsinsatser, stödmaterial till äldreomsorgens verksamheter och fördelning av statsbidrag. Stödet kan också vara genom direkta åtgärder i samband med händelser i staden.

Inom nämndens verksamhetsområde har inriktningen främst varit i planering för kris och krig, utbildning och övning samt att genom förstärkt beredskap hanterat två större störningar av trygghetslarm. Grundorsakerna till störningarna låg hos extern telefonileverantör. Nämnden har vidtagit åtgärder för att öka förmågan att hantera liknande störningar, arbetet fortsätter under 2026. Under året inträffade två bränder på särskilda boenden en brand i en kranskommun och en inom Stockholms stad. Nämnden kunde på kort tid samla kompetens och resurser och genom god samverkan med kommunala och privata utförare i staden lösa behovet av evakueringsplatser. Arbetet fungerade bra men det finns alltid lärdomar. Utifrån dessa har rutinerna för liknande situationer stärkts och kompletterats.

Nämnden har tagit fram ett kunskapsstöd inom måltidsberedskap respektive kontinuitetsplan vid störningar av trygghetslarm som kan användas av utförare av äldreomsorg. Under året har Stockholms stad tilldelats 9,5 miljoner i syfte att stärka kommunens krisberedskap inom äldreomsorgen. Kommunala och privata utförare har kunnat ansöka till nämnden om bidrag till beredskapshöjande åtgärder för den egna verksamheten. Fördelningen redovisas i bilaga 7.

Hemberedskap

Utifrån kommunistyrelsens underlag och direktiv har nämnden deltagit i samråd för att etablera ett arbetssätt för återkommande kommunikationsinsatser om hemberedskap. Nämnden har bland annat lämnat synpunkter och förslag kring den äldre målgruppens kunskap och engagemang, möjligheter att kanalisera engagemang för beredskap och vilja att hjälpa andra, vilka sammanhang där staden har störst möjlighet att nå ut med kunskap om egenberedskap till målgruppen samt ett resonemang om grupper som är svåra att nå.

Risk och sårbarhetsanalys

Under året har risk- och sårbarhetsanalysens tvåårscykel avslutats. Nämnden har arbetat med åtgärder för att minska, eliminera eller ta fram åtgärdsplaner för att hantera de risker som identifierades under första halvåret 2024.

Exempel på åtgärder är ökad förmåga att hantera elavbrott, fortsatt stärka förmågan att hantera störningar i samhällsviktig verksamhet samt ökat kunskapen inom informationssäkerhet.

Sektorsorganisationen

Nämnden har huvudansvar och samordnar arbetet inom verksamhetsområdet ”Hälsa, vård och omsorg” inom stadens sektorsorganisation för civilt försvar. I sektorn ingår socialnämnden, Skärholmens, Norra innerstadens och Järva stadsdelsnämnder samt Micasa.

Inom ramen för detta uppdrag har en sektorsövergripande risk- och sårbarhetsanalys tagits fram. Under hösten har sektorn hälsa vård och omsorg tagit fram sin beredskapsplan i enlighet med sektorsorganisationens planeringsprocess.

Nämnden har tilldelats statsbidrag från Socialstyrelsen för att utveckla socialtjänstens beredskap. Inriktningen för tilldelade medel är att öka äldreomsorgens och socialtjänstens kunskap om arbete vid höjd beredskap. Under hösten har tio utbildningstillfällen genomförts, varav sju har genomförts fysiskt och tre har genomförts digitalt. Utbildningarna har riktat sig till chefer inom äldreomsorg, socialtjänst och funktionshinderomsorg. En version av utbildningen ska finnas tillgänglig på intranät och leverantörswebb under första kvartalet

2026.

Utöver sektorsansvaret deltar förvaltningen i sektorsområdet "Livsmedelsförsörjning och dricksvatten".

Minska brandolyckor

Äldre personer är överrepresenterade i brandolyckor. Detta kan undvikas med enkla åtgärder i den äldres hem och informationssatsningar riktade till flera målgrupper. En översyn och revidering av befintligt material som riktar sig till de inom äldreomsorgen som arbetar i de äldres hem har genomförts. Arbetet sker i samverkan med Storstockholms brandförsvär. Alla nya trygghetslarmskunder får muntlig och skriftlig information om brandprevention i samband med installation av trygghetslarm i bostaden.

I maj deltog förvaltningen på firandet av Storstockholms brandförsvärs 150-årsjubileum på Gärdet med information om hur man kan skapa trygghet i hemmet.

Värmebölja

Under året har nämnden utvecklat ett koncept för hur stadens ska arbeta med värmeböljor. Konceptet utgår från bland annat Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Konceptet ska omsättas i en handlingsplan som bland annat omfattar att inventera lokaler för svalka, vilken utrustning som bör finnas tillgänglig i dessa samt budskap till medarbetare och invånare i händelse av höga temperaturer och värmebölja.

Systematisk informationssäkerhet

Nämnden har inrättat interna incidentmöten för en strukturerad uppföljning av incidenter inom it- och telefon för att säkra drift och kontinuitet av nämndens it-stöd. Aktuella incidenter analyseras och förslag på förändringar i det interna arbetet beslutas. Det har resulterat i stärkta rutiner och ökat samarbete inom nämnden. Arbetssättet kommer att utvärderas och anpassas utifrån ny lagstiftning på området samt utifrån kunskap från de två större störningarna på trygghetslarm som nämnden hanterat. Nämnden har påbörjat en översyn av de systemtjänsteavtal som finns idag och hur arbetet med uppföljning av avtalen kommer se ut framgent.

Riskerna som är identifierade i arbetet med informationssäkerhet kommer fortsatt ligga kvar på grund av att det behöver genomföras en rad olika åtgärder för att minska dessa. Det handlar främst om att höja och säkerställa kompetensen inom informationssäkerhet hos medarbetare. Klassningsarbetet inom informationssäkerhet har fått ett tydligare fokus i år och ett flertal klassningar har genomförts inom nämnden under 2025. Nämnden har också deltagit i flertalet normerande klassningar inom staden.

Nämnden följer utvecklingen kring införandet utav Cybersäkerhetslagen (NIS2- och CER-direktivet) i Sverige samt kommunstyrelsens övergripande arbete för att anpassa rutiner i frågan. Ett flertal åtgärder för genomförande under 2026 är identifierade. Det gäller behörighetshantering, incidentrutiner, utbildningar, informationsklassning, leveranskedjor i avtal och upphandling.

De åtgärdsförslag som gavs i dataskyddsombudets årsrapport för GDPR 2024 har genomförts. Några återstår, dessa finns med i dataskyddsombudets årsrapport för GDPR 2025. Arbetet med åtgärdsförslagen från 2024 tappade fart i samband med att ett nytt dataskyddsombud

tillsattes. Detta ledde till att nya arbetssätt behövde utarbetas. Ytterligare resurser har tillsatts under hösten som har stöttat i arbetet med informationssäkerhet och dataskydd.

3.5.2 Äldrenämndens upphandlingar är av hög kvalitet

Nämnden ansvarar för centrala upphandlingar av hemtjänst, dagverksamhet samt vård- och omsorgsboende enligt lag om valfrihet (LOV). Vidare ansvarar nämnden för centrala upphandlingar av profilboenden och korttidsplatser för äldre enligt lag om offentlig upphandling (LOU). Revidering av uppdragsbeskrivningen för vård- och omsorgsboende samt upphandling av enskilda platser för korttidsvård och profilboende har genomförts. Nya avtal gällande korttidsvård och profilboende trädde i kraft den 1 juni 2025. Upphandlingen för korttidsvård resulterade i färre anbud än förväntat. Nämnden har en pågående kompletterande upphandling gällande profilboende för personer med specifika diagnoser med nedsatt respiratoriskt funktionstillstånd. Behovet för målgruppen kvarstår eftersom inga anbud godkändes vid senaste upphandlingen.

Utifrån nya krav i förfrågningsunderlaget och uppdragsbeskrivning för vård- och omsorgsboende har nämnden följt upp kraven inom ramen för verksamhetsuppföljning som utförs av stadsdelarna. Nämnden kommer att analysera resultatet i början av 2026.

I valfrihetssystemet för hemtjänst har 22 ansökningar inkommit och handlagts samt 7 nya utförare godkännts. Det är inte 22 unika ansökningar utan det finns ett antal bolag som ansökt en eller flera gånger då de tidigare fått avslag. Totalt fanns vid årets slut 64 utförare. Under året har två avtal sagts upp. Ytterligare en utförare har tagits bort från valfrihetssystemet i och med att de fått sitt tillstånd återkallat av IVO. Några bolag har utgått från kundvalssystemet i samband med förvärv i form av inkråmsöverlåtelse. Vidare har beslut fattats om beställningsstopp för tre utförare med anledning av att de haft ett flertal brister som behövt åtgärdas. Två utförare har fått beslut avseende uttagande av fast avgift om 10 000 kr för genomförande av fördjupad avtalsuppföljning.

Nämnden har i samverkan med miljönämnden genomfört en uppföljning av miljöfordon och hållbara transporter. Totalt omfattades 395 fordon av uppföljningen. Ett fåtal fordon uppfyllde inte kravet och för merparten av dessa fanns en åtgärdsplan för byte av fordon. Det har skett en stor förbättring avseende efterlevnaden av kravet jämfört med uppföljningen som genomfördes 2023.

Uppföljning har även genomförts av anställnings- och löneformer samt utbildningsnivå. Detta har genomförts proaktivt genom att nämnden informerade utförarna redan i april om kommande uppföljning med mätmånad oktober. Verksamheterna har fått rapportera uppgifterna i särskild mall och därefter görs stickprovskontroller som kommer att slutföras i början av 2026.

Under året har nämnden säkerställt fortsatt tillgång till trygghetslarm och tillbehör samt låstillbehör för montering av nyckelfri hemtjänst.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2024	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	95,4 %			84,36 %	80 %	70 %	2025
  Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	100 %			100 %	100 %	82 %	2025

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och AB Svenska Bostäder ska som del i stadens uppdrag om krisberedskap och civilt försvar i samråd med äldrenämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB etablera ett arbetssätt för återkommande kommunikationsinsatser om hemberedskap	2025-01-01	2025-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med Storstockholms brandförsvaret initiera informationsinsatser riktade till äldre i syfte att minska brandolyckor	2025-01-01	2025-12-31	

Nämndmål: 3.5.1 Äldrenämnden deltar i stadens beredskapsarbete och krisorganisation

 Uppfylls helt

Beskrivning

Inom området civilt försvar ska nämnden verka både för den egna verksamheten och för hela stadens äldreomsorg, med de äldre stockholmarnas fokus, oavsett regiform.

Förväntat resultat

- Nämnden har en god beredskap med en krisorganisation som är känd, utbildad och övad.
- Nämnden bidrar till att utveckla och stärka stadens beredskap genom att leda och delta inom utpekade beredskapssektorer.
- Nämndens medarbetare och chefer har goda kunskaper om informationssäkerhet och dataskydd.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Nämndmål: 3.5.2 Äldrenämndens upphandlingar är av hög kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna och relevanta aktörer samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

- Upphandlade verksamheter bedrivs med hög kvalitet och på ett långsiktigt hållbart sätt.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att aktiviteterna har genomförts och nämndmålet har uppnåtts.

Trygghetslarm och larmmottagning

I och med att den nya socialtjänstlagen trädde i kraft den 1 juli 2025 gick bland annat insatsen trygghetslarm från att vara en beslutad insats till att vara en tidig insats utan myndighetsbeslut. Nämnden har hanterat denna förändring genom justering av det digitala handläggningsstödet samt arbetat fram och implementera nya rutiner och arbetssätt.

Arbetet med att anpassa organisationerna till stadens chefsstruktur eller privata utförares omorganisationer, konkurser eller sammanslagningar har märkts tydligt som en ökad administration av larm under framför allt våren. Utförarnas åtgärdskedjor har behövt uppdateras, nya beslut fattas och beställningar om trygghetslarm skickas till utförarna som omorganiserat sig. Uppföljningen visar en ökning av antal ärenden med cirka 24 procent per år de senaste två åren och analysen visar att det finns samband mellan de ökade volymerna och utförarnas omorganisationer. Nämndens riskanalys identifierar att det vid stora utförarbyten till följd av omorganisation, hävning eller uppsägning av avtal eller konkurs föreligger risk att den enskilde inte ska få hjälp i tid eller inte alls vid användande av trygghetslarm. Arbeta med att minska sårbarheten vid omorganisationer eller större byten av utförare har påbörjats.

Inom larmmottagningen har ett systematiskt kvalitetsarbete genomförts i syfte att säkerställa

en trygg och säker larmmottagning. Inom ramen för arbetet med att tillhandahålla trygghetslarm och välfärdsteknik är det viktigt att tjänsterna är tillgängliga för alla. Trygghetslarmen utnyttjas i hög grad av personer med olika funktionsnedsättningar i olika åldrar. Förutom trygghet bidrar larmet till att personen har möjlighet att leva ett självständigt liv och kan bidra till att skjuta upp behovet av andra insatser så som hemtjänst eller behov av att flytta till annat boende. Nämnden arbetar kontinuerligt med att stärka den egna personalens kompetens och förhållningssätt så att alla oavsett funktionsnedsättning bemöts på ett respektfullt sätt. Under året har utbildningsinsatser i samtalsteknik genomförts.

Nämnden har under året genomfört en översyn avseende nämndens egen och stadsdelsnämndernas förmåga till uttryckning vid larm. Omvärldsbevakning har genomförts och andra svenska kommuners organisation och regelverk kring trygghetslarm har studerats.

Resultatet av översynen visar att dagens arbetssätt och organisering för uttryckning på trygghetslarm har en negativ påverkan på arbetsmiljön, ekonomin och kvaliteten på omsorgen för och mötet med den enskilde med hemtjänstinsatser. Omsorgskedjan är sårbar och brister eller riskerar att brista vid flertalet ställen där informationsöverföring sker. Arbetet med att utveckla stadens förmåga till uttryckning kommer att fortsätta då nämnden har fått i uppdrag att se över ersättningssystemet och organisering för trygghetslarm under 2026.

Nämndens larmmottagning är bemannad och tar emot anrop från trygghetslarm dygnet runt årets alla dagar. Antalet inkommande larmsamtal fortsätter att öka. I snitt besvarades 2 655 larmanrop per dygn och under året har 969 117 larmsamtal besvarats av nämndens larmmottagning vilket är en ökning med nästan 60 000 larm (drygt 6 procent) under året jämfört med 2024. Stickprov visar att i snitt förmedlas nästan 40 procent av alla inkommande larmsamtal vidare till hemtjänstutförare eller i vissa fall till sjukvården. Övriga larmsamtal rör upprepade larm, frågor och behov som kan besvaras och tillgodoses av larmoperatören eller gäller provlarm och test av tekniken.

I kartläggningen av kundernas larmmönster framkommer det att ett mindre antal kunder står för en stor del av alla inkommande larm. Skälen till varför en person larmar ofta skiljer sig åt från person till person. Arbetet med stödet eller insatserna till de personer som av olika skäl larmar ofta behöver utvecklas vidare i samverkan med stadsdelsnämndernas beställarenheter och stadens utförare.

Till följd av beslutet att 2G-mobilnätet släcks ned år 2027 har nämnden sedan 2020 systematiskt arbetat med att byta ut trygghetslarm till nya digitala trygghetslarm. Under 2025 avslutades stora delar av utbytet av stadens cirka 17 500 trygghetslarm inom ordinärt boende i syfte att de ska vara kompatibla med 4G-nätet. Det kvarstår cirka 1500 trygghetslarm att byta ut under 2026.

Förvaltning av nyckelfri hemtjänst

Arbetet med verksamhetsnära stöd för nyckelfri hemtjänst syftar till att stödja en trygg, säker och korrekt hantering och användning av nyckelfri hemtjänst. Målsättningen är att stadens alla utförare använder systemet så långt det är möjligt.

Förvaltningsorganisationen för nyckelfri hemtjänst har utvecklats under året. Resurser har avsatts för att säkerställa en hög och professionell servicenivå för både invånare och

hemtjänstutförare. Totalt har nyckelfri hemtjänst monterats i drygt 620 portar och på drygt 3 200 bostadsdörrar. Under året har drygt 2 900 lås demonterats och kunnat återbrukas hos nya kunder.

Nämnden erbjuder support kring nyckelfri hemtjänst dygnet runt. Under året har nämnden förstärkt sin support kring nyckelfri hemtjänst till stadens invånare och hemtjänstutförare på helgerna. Veckans alla dagar finns numera låstekniker i tjänst på dagtid som snabbt kan hjälpa invånare och hemtjänstutförare om behov skulle uppstå, en uppskattad och välanvänd funktion. En genomförd enkätundersökningen med ungefär 100 svarande visar att så gott som alla svarande känner till nämndens support för nyckelfri hemtjänst och att de kan få hjälp dygnet runt.

Nämnden har under året arbetat vidare med att ge och följa upp verksamhetsnära stöd till utförare. Enkätundersökningen visar att de svarande uppskattar och använder frekvent de verksamhetsnära stöd som finns om nyckelfri hemtjänst på stadens webbplats. Det framkom också ett behov av mer utbildning i och användningen av systemet. Även statistik från behörighetssystemet om hur utförarna använder nyckelfri hemtjänst har analyserats för att bidra till kartläggningen av utförarnas behov av stöd, information och utbildning framåt. För att nå ut med information om nyckelfri hemtjänst, gällande förändringar, uppdateringar, goda exempel med mera har nämnden under året startat ett månadsbrev som via epost går ut till administrativ personal i hemtjänsten en gång i månaden.

Under 2025 introducerades en ny funktion i behörighetshanteringssystemet för nyckelfri hemtjänst. Funktionen nyckelpool innebär att utförare har möjlighet till en effektivare hantering av nycklar för vikarier och andra sällananvändare. Utbildning har erbjudits till stadens alla utförare och deltagandet på de genomförda utbildningarna har varit stort. I slutet av året använde drygt 60 utförare den nya funktionen nyckelpool i sin verksamhet.

Att få medgivande från fastighetsägare för montering av nyckelfri hemtjänst i port är en förutsättning för att få ut fulla nyttan av nyckelfri hemtjänst och för att den enskilde snabbt ska kunna få hjälp vid exempelvis ett fall i hemmet. Antal fastighetsägare med hemtjänstkunder i sina fastigheter varierar över tid. Vid årets slut finns det drygt 3 100 fastighetsägare. Nämnden har fått medgivande om montering för 79 procent av alla portar. Fastighetsägare har nekat till montering för 10 procent av portarna. För 11 procent av portarna saknar nämnden svar från fastighetsägaren. Dialogen med fastighetsägare om nyckelfri hemtjänst intensifierades under hösten för att öka antalet medgivanden samt för en ökad medvetenhet och kännedom om systemet fortsätter med fokus på de fastighetsägare som inte har svarat. Av de fastighetsägare som ännu ej lämnat besked är cirka 65 procent bostadsrättsföreningar och resten små till mellanstora fastighetsbolag. Ungefär 60 procent av de fastighetsägare som ännu inte svarat finns i Norra innerstaden, Södermalm eller Kungsholmen.

Arbete mot välfärdsbrottslighet

Nämndens arbete mot välfärdsbrott fortsätter och är en väl integrerad del i nämndens arbete med upphandling och avtalsförvaltning. Detta gäller särskilt hemtjänst som är ett identifierat riskområde. Ett utvecklat samarbete finns med stadsdelsnämnderna och socialnämnden. Nämnden samverkar även med andra kommuner och myndigheter inom ramen för arbetet.

Nämnden har deltagit i stadens referensgrupp mot välfärdsbrott och i Cura, som är en myndighetsgemensam satsning mot organiserad brottslighet, för att motverka att bland annat hemtjänstbolag används som brottsverktyg genom innovativa metoder. Nämnden har samordnat nätverket avseende fördjupad avtalsuppföljning inom hemtjänst där samtliga stadsdelsnämnder finns representerade.

Samverkan med branschen är också viktigt del i arbetet för att motverka välfärdsbrott. Representant från nämnden har träffat branschstyrelsen för Vårdföretagarna äldreomsorg och informerat om stadens arbete för att motverka välfärdsbrott inom riskområde hemtjänst. Vidare har representant från nämnden deltagit i rundabordsamtal som Vårdföretagarna bjudit in till med temat motverka välfärdsbrott inom hemtjänst. Övriga deltagare var representanter från branschen, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Ekobrottsmyndigheten, polisens nationella operativa avdelning (NOA) och Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Kontakten med Vårdföretagarna har också lett till att regeringskansliet har hört av sig för att få tankar/inspel rörande arbetet för att motverka välfärdsbrott inom hemtjänst.

Nämnden har under året börjat arbeta mer proaktivt för att öka synligheten ute i verksamheterna, att nämnden är på plats i verksamheterna är en viktig del i arbetet för att motverka välfärdsbrott. Under hösten har 10 utförare, som sammantaget har 21 utförarkontor, följts upp genom oanmälda besök. Syftet har dels varit att synas och dels följa upp verksamheterna faktiskt är aktiva utförarkontor, där grundförutsättningarna är uppfyllda.

Kontinuitet inom hemtjänst

Nämnden finns som stöd för stadsdelsnämnderna i deras pågående arbete med att öka kontinuiteten inom hemtjänsten, bland annat genom att minska antalet underleverantörer. När det gäller kontinuiteten för privata utförare finns ett särskilt fokus vid halvårsuppföljningar av nya utförare och fördjupade avtalsuppföljningar.

Brott mot äldre

Att stadens äldre ska känna sig trygga är en angelägen fråga och en del i arbetet att motverka brott mot äldre. Nämnden har genomfört en informationssatsning i sociala medier och på stadens webbplats om hur man kan skydda sig mot bedrägerier. Nämnden har deltagit vid informationsträffar för äldre om hur man skyddar sig mot bedrägerier eller förmedlar kontakter till polisen för sådana tillfällen.

Nämnden deltar i den stadsövergripande samverkan i det brottsförebyggande arbetet mellan staden och polisen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna, brottsförebyggande råd och polisen samordna arbetet för att förebygga och förhindra brott mot äldre	2025-01-01	2025-12-31	
  Äldrenämndens verksamhet med inspektörer ska förstärkas i syfte att motverka oseriösa aktörer samt säkerställa att stadens äldreomsorg är säker och av god kvalitet	2025-01-01	2025-12-31	

Nämndmål: 3.6.1 Äldrenämnden bidrar i arbetet med att äldre känner sig trygga

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna och relevanta aktörer samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

- Nämnden samordnar arbetet med att förebygga brott mot äldre.
- Nämnden har ett systematiskt arbetssätt för att förebygga och upptäcka välfärdsbrott.
- Nämnden har säkerställt att staden har en trygg och säker larmmottagning.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att aktiviteterna har genomförts och nämndmålet har uppnåtts.

Nämnden strävar efter att i relevanta situationer och uppdrag synliggöra och analysera eventuella könsskillnader samt föreslå hur dessa skillnader kan jämnas ut. Analysen av nämndens resultat har på aktuella ställen i rapporten kompletterats med jämställdhetsanalyser.

Teckenspråkig äldrevägledare

Rekryteringsarbetet gällande de teckenspråkiga äldrevägledarna har påbörjats. Arbetet med att ta fram en funktionsbeskrivning för rollen som teckenspråkig äldrevägledare pågår och funktionsbeskrivningen kommer att färdigställas innan tillträde.

Teckenspråkig äldreomsorg

Under perioden har nämnden tillsammans med samtliga stadsdelsnämnders beställarenheter kartlagt efterfrågan av insatser för målgruppen samt hur stadsdelsnämnderna idag tillmötesgår målgruppens behov. Nämnden har även sammanställt statistik över antalet personer 65 år och äldre som har varit i kontakt med de teckenspråkiga samhällsvägledarna vid medborgarkontoret i Rågsved. Vidare har nämnden fört dialog med Tallens aktivitetscenter i Skärholmen, som anordnar aktiviteter för döva och dövblinda seniorer, samt genomfört en enkätundersökning med målgruppen.

Uppdraget har förlängts fram till juni 2026 då nämnden ser ett behov av att komplettera utredningen med det underlag som kommer genereras av de teckenspråkiga äldrevägledarnas uppsökande arbete. Inom ramen för rollen som teckenspråkig äldrevägledare ingår en stor del uppsökande arbete samt statistik- och uppföljningsarbete. Syftet är att på ett systematiskt sätt nå och kartlägga den faktiska målgruppens behov. I dagsläget finns inte tillräckliga underlag för att dra tillförlitliga slutsatser kring detta.

Agenda 2030

Nämnden har arbetat med Agenda 2030:s mål 2, Ingen hunger. Nämndens arbete för att uppfylla målet handlar främst om att förebygga undernäring, ohälsosamma matvanor och otillräcklig fysisk aktivitet som kan leda till ohälsa och för tidig död. Exempel på insatser är att verksamheterna via checklistor i stadens integrerade ledningssystem, ILS, kan kvalitetssäkra arbetet kring nattfasta, måltidsmiljö och matsvinn. Webbutbildningar om mat och måltider finns för hemtjänstpersonal, vård- och omsorgspersonal och biståndshandläggare. Verksamheterna kan även beställa broschyrmaterial kring mat och måltider för att öka kunskapen för personalen.

Arbetet för att stärka demokratin och tillgodose de mänskliga rättigheterna

Alla fem minoriteterna har erbjudits möjlighet att ansöka om stöd för väntjänstverksamhet för äldre för att motverka ensamhet och främja minoritetsspråk. Finsk väntjänst, som bland annat samarbetar med stadens äldreomsorgsverksamheter, har fått stöd genom statsbidraget för förvaltningsområden för finska. Judiska församlingen har beviljats äldrenämndens föreningsstöd för att anordna aktiviteter för äldre judar.

Nämnden har i samarbete med socialnämnden erbjudit äldreomsorgens beställarenheter och kommunala utförarverksamheter utbildning om romers historia och kultur samt deras möjligheter att delta i samhällslivet och service. Utbildningen kommer framöver att vara öppen för alla inom socialtjänsten.

För att informera allmänheten har nämnden delat ut informationsmaterial om äldreomsorgen på finska, meänkieli och samiska på olika tillställningar avsedda för seniorer och andra allmänna evenemang. Broschyren om Äldre direkt har översatts till finska, meänkieli och samiska och spridits bland annat genom minoriteternas representanter.

Nämnden har utrett formerna för äldreomsorgsverksamheter med inriktning samiska, meänkieli och finska. I samråd och konsultation har de berörda minoriteterna beskrivit sina önskemål och förväntningar av äldreomsorg riktad till dem. För samer och tornedalingar är kulturen viktigast, för sverigefinnar är det språket. Nämnden har initierat en inventering av den befintliga personalens kompetens i nationella minoritetsspråk och kulturer i kommunala verksamheter för att skapa en helhetsbild av stadens aktuella kapacitet. Villkoren för rekrytering av personal med kunskaper i nationella minoritetsspråk har förtydligats i dialog med utveckling och HR på stadsledningskontoret. Regler för att tillfälligt låna personal mellan de kommunala verksamheterna, exempelvis för samarbete med närliggande hemtjänstenheter vid behov, har klargjorts.

I konsultation med representanter för det samiska folket uppnåddes enighet om att införa äldreomsorgsverksamhet med samisk inriktning i samarbete med Hägersten-Älvsjö

stadsdelsnämnd, Fruängsgårdens vård- och omsorgsboende och servicehus, Solkattens dagverksamhet och anslutande seniorboende kommer att rustas för att bli ett nav med inriktning samisk kultur. Syftet är att utveckla de befintliga äldreomsorgsverksamheterna genom att all personal får utbildning i samisk historia och kultur och genom att inrätta i lokalerna ett aktivitetscenter öppet för alla. Rekrytering av en aktivitetsansvarig med samisk språk- och kulturkompetens planeras. Arbetet med att anskaffa material med anknytning till samisk kultur, såsom böcker och samiska föremål, har inletts. Avsikten är att navet är igång så fort som möjligt. Därefter ansvarar äldrenämnden för att följa upp arbetet i samverkan med verksamheterna och den berörda minoriteten. Dialog om att införa äldreomsorgsverksamhet och aktivitetscenter för sverigefinnar och tornedalingar har inletts med Järva stadsdelsnämnd.

Platser på vård- och omsorgsboende med hbtqi-inriktning

Inom ramen för nämndens budgetuppdrag att i samråd med stadsdelsnämnderna och intresseorganisationer kartlägga behovet av hbtqi-anpassade boenden har en utredning gjorts.

Utifrån teoretiskt grundat underlag kring målgruppens behov samt underlag om de faktiska insatserna som målgruppen beviljats ser nämnden i nuläget inget behov av att utöka med fler platser med hbtqi-inriktning på vård- och omsorgsboenden i staden. Nämnden har däremot identifierat att beställarenheterna behöver vägledning och kompetensutveckling i hbtqi-frågor för att målgruppen ska kunna tillsäkras ett likvärdigt bemötande i samtliga stadsdelsnämnder.

Nämnden har tagit del av aktuella och relevanta forskningsstudier samt haft dialog med Hanvedens vård- och omsorgsboende, ett boende i Haninge som Stockholms stad har LOV-avtal med och som erbjuder hbtqi-inriktning. Forskningsstudierna indikerar att det finns en oro inom målgruppen kring att deras behov av äldreomsorg inte kommer att tas om hand när behov uppstår. Nämnden har fört dialog med åtta av stadens elva beställarenheter. Av de åtta stadsdelsnämnder som ingick i dialogen hade tre stadsdelsnämnder fått frågor om vård- och omsorgsboende med hbtqi-inriktning. Ingen stadsdelsnämnd hade behandlat en ansökan med specifik hbtqi-inriktning under perioden. Hanveden har sedan de öppnade avdelningen om nio platser med hbtqi-inriktning i mitten av september 2021 inte haft någon placering.

För att höja kunskapsnivån om målgruppens specifika behov har nämnden under föregående år erbjudit kunskapshöjande insatser till samtlig personal inom äldreomsorgens verksamheter i form av utbildning.

Regnbågscafé och statsbidraget "Främja hbtqi-personers situation"

Nämnden har beviljat föreningsstöd för 2025 till RFSL:s arbete med "Regnbågscafé för seniorer". RFSL har i samarbete med befintliga träffpunkter/mötesplatser för seniorer inom stadens stadsdelar under hösten och vintern arrangerat fyra ambulerande Regnbågscaféträffar med olika teman som främst riktar sig till hbtqi-personer över 65 år. Träffarna besöktes i snitt av 6 personer vid respektive tillfälle. RFSL bjöd även in till ett Pride-mingel för hbtqi-personer över 65 år i samband med Stockholm Pride, där 35 personer deltog.

Regnbågscaféet berör MR-programmets tre fokusområden i arbetet för att stärka demokratin och tillgodose de mänskliga rättigheterna.

Tillsammans med socialnämnden har äldrenämnden samordnat statsbidraget "Främja HBTQI-personers situation" där Stockholm tilldelades 500 tkr för lärandeprojekt samt projekt för

utveckling av fysiska och digitala mötesplatser för äldre för stadsdelsnämnderna Skärholmen och Järva. Fler digitala utbildningar om bemötande och hbtqi inom äldreomsorgen finns nu tillgängliga via stadens digitala utbildningsplattform. Nämnden arbetar löpande med att informera och uppmuntra samtliga stadsdelsnämnder att genomföra de digitala utbildningarna för personal som handlar om hbtqi i bemötande av äldre.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, förskolenämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldre- och äldreomsorgsnämnden och stadsdelsnämnderna utarbeta en långsiktig planering för delaktighet, inflytande och samråd i staden avseende de nationella minoriteterna	2025-01-01	2025-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda formerna för och påbörja införandet av äldreomsorgsverksamhet med inriktning samiska, meänkieli och finska samt säkerställa att det finns aktivitetscenter med aktiviteter för samer och tornedalingar och sverigefinnar	2025-01-01	2025-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen utreda efterfrågan och behov av teckenspråkig äldreomsorg	2025-01-01	2025-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och intresseorganisationer kartlägga behovet av hbtqi-anpassade boenden	2025-01-01	2025-12-31	

Nämndmål: 3.7.1 Äldrenämnden bidrar i arbetet till en äldreomsorg som är jämställd och inkluderande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna och relevanta aktörer samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

- I nämndens arbete integreras kunskap om äldre som en differentierad målgrupp med olika behov och förutsättningar.

Analys

Nämnden gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Nämndens budget för år 2025 uppgår till 521,7 mnkr i kostnader och 251,6 mnkr i intäkter vilket motsvarar en nettobudget om 270,1 mnkr. Resultatet visar ett överskott om 13,2 mnkr.

Ekonomisk redovisning per avdelning i jämförelse med budget

I nedanstående tabell visas fördelningen av överskott respektive underskott, brutto och per avdelning. De kommenterande texterna nedan görs utifrån nettosiffror.

Belopp i mnkr	Justerad budget 2025	Bokfört 2025	Avvikelse 2025	Avvikelse 2024
Nämnd och råd	1,6	1,5	0,1	0,0
Förvaltningsövergripande kostnader	9,3	8,3	1,0	-1,5
Administrativa avdelningen	264,5	262,8	1,7	-152,6
Avdelningen för stadsövergripande äldrefrågor	105,3	98,0	7,3	4,4
Avdelningen för digitalisering och IT	36,9	34,5	2,4	-8,2
Stockholms Trygghetsjour	95,1	93,4	1,7	-2,2
Avskrivningar	8,7	8,5	0,2	-0,3
Internränta	0,3	0,7	-0,3	-0,1
Summa kostnader	521,7	507,6	14,1	-160,5
Nämnd och råd	0,0	0,0	0,0	0,0
Förvaltningsövergripande kostnader	2,0	1,1	-0,9	1,2
Administrativa avdelningen	228,7	230,3	1,6	150,5
Avdelningen för stadsövergripande äldrefrågor	11,5	11,4	-0,1	3,0
Avdelningen för digitalisering och IT	1,5	0,0	-1,5	9,5
Stockholms Trygghetsjour	7,9	7,9	0,0	-0,3
Summa intäkter	251,6	250,7	-0,9	163,9
Netto/avvikelse	270,1	256,9	13,2	3,4

Förvaltningsövergripande kostnader visar ett överskott om 0,2 mnkr vilket främst beror på minskade kostnader för projektet Kulturupplevelser för äldre, vilket drivs i samarbete med kulturnämnden. Enheten för kommunikation, omvärld och beredskap har under 2025 fått flera olika statsbidrag. Ett statsbidrag om 1,3 mnkr har i syfte att stärka det civila försvaret och ett stadsinternt bidrag om 0,5 mnkr avser civil beredskap. Dessa två bidrag fick äldre- och äldreomsorgsnämnden även 2024. Nytt för 2025 är att nämnden även fått 9,5 mnkr för att stärka äldreomsorgens beredskap för kris och krig. Det sistnämnda har fördelats till kommunala och privata verksamheter inom äldreomsorgen enligt inkomna ansökningar och har inte använts inom

aldrenämndens verksamhet. Fördelningen av medlen framgår av bilaga 6.

Avdelningen Stockholms trygghetsjour visar ett överskott om 1,7 mnkr. Av detta överskott avser 1,6 mnkr ett antal vakanser som uppstått under året. Det finns även ett överskott om 0,5 mnkr avseende budgeterade utvecklingskostnader. Dessa överskott vägs till viss del upp av ett underskott vad gäller inköp av digitala lås.

Avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor visar ett överskott om 7,2 mnkr . Av detta överskott är 2,9 mnkr hänförbart till utbildningsområdet och det finns en rad anledningar till att denna avvikelse. Kostnaderna för den ersättning för vikarier som utgår då ordinarie personal går en utbildning har varit lägre än budgeterat. Det beror dels på att utförare i mindre omfattning än tidigare rekvirerat denna ersättning men också på att utförare inte haft möjlighet att avvara personal i perioder då utbudet av utbildningar varit stort. Kostnader för vissa utbildningar har också varit lägre på grund av att ett nytt ramavtal har börjat att gälla 2025.

Av de 12,0 mnkr som budgeterats för kostuppdragen inom stadsövergripande avdelningen har 11,2 mnkr förbrukats vilket innebär ett överskott om 0,8 mnkr. Detta överskott avser i första hand de mer generella medel som budgeterats och inte den del som fördelats till stadsdelsförvaltningarna.

De medel som tillfördes nämndens budget för att stärka kvalitetsutveckling inom dagverksamhet och vård- och omsorgsboende har till stora delar utförts av befintlig personal, vilket även detta bidragit till överskottet. Men det finns även mindre överskott för köp av utredningstjänster från Stiftelsen äldrecentrum, kostnader för äldrecentrum samt föreningsbidrag.

Avdelningen för digitalisering och it visar ett överskott om 0,9 mnkr. Det beror i första hand på förseningar av upphandlingen av Lisbet (larm i särskilda boenden i egen regi och entreprenad) vilket ger lägre kostnader om 1,4 mnkr för bland annat upphandlingskonsulter. Det finns även ett överskott om 0,5 mnkr vad gäller kostnader inom digitalisering. Nämndens kostnader för gemensam it och telefoni visar däremot ett underskott om 0,8 mnkr i jämförelse med budget liksom anslaget för konsultkostnader som visar ett underskott om 0,2 mnkr.

Administrativa avdelningen visar ett överskott på 3,3 mnkr i jämförelse med budget. Detta beror på att de 5,0 mnkr som nämnden tilldelades för arbetsskor för privata utförare så har 1,7 mnkr fördelats till privata utförare, vilket innebär ett överskott om 3,3 mnkr. Den huvudsakliga anledningen till det relativt låga antalet ansökningar är den korta tid som fanns för utförare att genomföra denna process efter att beslut tagits om riktlinjer och tillämpningsanvisningar för arbetsskor. Även budgeterade medel för samordning av arbetsskor visar ett överskott vilket beror på att arbetet med detta utfördes av befintlig personal inom förvaltningen. Det finns inom avdelningen även ett mindre underskott vad gäller köp av externa tjänster .

Ekonomisk redovisning per kostnadsslag år 2024 och 2025

De totala nettokostnaderna 2025 uppgår till 256,9 mnkr vilket är en ökning med 11,6 mnkr i förhållande till 2024.

Mnkr	Bokslut 2025	Bokslut 2024	Differens
Personalkostnader	135,0	138,0	-3,0
Bidrag	291,0	245,5	45,5
Lokalkostnader	9,6	9,5	0,1
Köp av verksamhet	1,6	2,0	-0,4
Övrigt	55,3	49,1	6,2
Konsultkostnader	15,1	19,6	-4,5
Summa kostnader	507,6	463,7	43,9
Intäkter	-250,7	-218,1	-32,6
Netto	256,9	245,6	11,3

Personalkostnaderna har minskat med 3,0 mnkr mellan 2024 och 2025. Det finns två anledningar till detta. Dels har personalkostnadspålägget sänkts från 46,4 procent till 41,0 mellan åren men den viktigaste orsaken är att breddinförandet av nyckelfri hemtjänst avslutades under det första halvåret 2024. Breddinförandet innebar mer personal än den förvaltningsorganisation som idag finns för nyckelfri hemtjänst.

Bidragen har ökat med 45,5 mnkr mellan 2024 och 2025 och intäkterna med 32,6 mnkr. Båda dessa ökningar är hänförliga till ökade statsbidrag. Den mest betydande ökningen gäller det statsbidrag som staden erhöll för att ha minskat andelen timanställda. Bidraget uppgick till 290,3 mnkr och gällde åren 2024-2025. Fördelningen mellan åren gjordes från och med den månad när Socialstyrelsen tog beslut om fördelningen. Detta innebär att en större del av bidraget hänfördes till 2025 och är därmed anledningen till ökningen av statsbidrag samt intäkter.

Jämförelse mellan 2025 års tertialrapporter och bokslut

I tertialrapport 1 prognostiserade nämnden ett nollresultat vilket i tertialrapport 2 hade ändrats till ett överskott om 1,0 mnkr. Detta överskott var i tertialrapport 2 hänförligt till lägre kostnader för utbildningsinsatser. Ökningen av överskottet från ett 1,0 mnkr i tertialrapport 2 till 13,2 mnkr i bokslutet redovisas nedan.

I tertialrapport 2 fanns ingen kunskap om hur intresset för privata utförare skulle vara för att söka bidrag för arbetsskor. När ansökningarna godkänns visade det sig att kostnaden var 3,3 mnkr lägre än budget. Förseningen av upphandlingen av Lisbet innebar ett ökat överskott om 0,8 mnkr. Även överskottet för utbildningsinsatser ökade mellan tertialrapport två och bokslut, vilket gav ytterligare 0,7 mnkr i överskott. I övrigt består ökningen av överskottet av en rad mindre ökringar samt ett antal vakanser och sjukskrivningar under hösten.

Jämförelse mellan 2025 års månadsrapport för november och bokslut

I årets sista prognos, som baserade sig på novembers bokförda värden, uppvisade nämnden ett överskott om 12,3 mnkr. I bokslutet redovisas ett överskott om 13,2 mnkr vilket är en ökning med 0,9 mnkr. Denna marginella ökning av överskottet beror på en rad mindre förändringar där ingen förändring uppgår till mer än 0,1 mnkr.

Resultatenheter

Investeringar

Typ av kostnad i mnkr	Investeringsram	Utfall bokslut	Avvikelse
Maskiner och inventarier	0,2	0,2	0,0
Digitala trygghetslarm	3,6	3,3	0,3
Summa utgifter	3,8	3,5	0,3

I budgeten för 2025 tilldelades äldrenämnden en investeringsram om 3,8 mnkr varav 3,6 mnkr avsåg inköp av digitala trygghetslarm och 0,2 mnkr kontorsinventarier. Utfallet per 31 december uppgick till 3,3 mnkr för trygghetslarm och 0,2 mnkr för kontorsinventarier.

Under 2025 avslutades stora delar av utbytet av stadens cirka 17 500 trygghetslarm inom ordinärt boende i syfte att de ska vara kompatibla med 4G-nätet. Det är cirka 1500 trygghetslarm kvar att byta ut under 2026. Den nuvarande budgeten för digitala trygghetslarm bedöms vara tillräcklig för att täcka det löpande behovet vid utbyten av trasiga och borttappade larm, nyinstallation samt att upprätthålla ett mindre lager i händelse av leveransstörningar.

Inköp av kontorsinventarier uppgick till 0,2 mnkr och består i sin helhet av ett passersystem till förvaltningens lokaler i Älvsjö.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Nämnden har 2025 ett verksamhetsprojekt som uppfyller de kriterier som fastställts i stadens anvisningar för uppföljning, projekt NU. Projekt NU avser utvecklingen av ett nytt utförarsystem för äldreomsorgen, socialtjänsten och kommunal hälso- och sjukvård. Planeringen per år för projektet redovisas i bilaga 1, verksamhetsprojekt.

Analys av balansräkning

Balansräkningen beskriver förvaltningens tillgångar samt skulder och eget kapital fram till och med den 31 december 2025.

Balansräkning		
<i>Tillgångar, mnkr</i>	<i>2025-12-31</i>	<i>2024-12-31</i>
Anläggningstillgångar	20,7	25,7
Kundfordringar	0,2	0,2
Diverse kortfristiga fordringar	1,6	0,5
Förutbetalda kostnader	5,4	44,2
Upplupna intäkter	0,0	0,4
Övriga interimsfordringar	0,1	0,1
Summa tillgångar	28,0	71,1

Balansräkning		
Skulder och eget kapital, mnkr		
Kortfristig del av leasingskuld	0,0	0,0
Leverantörsskulder	63,6	84,3
Upplupna löner och sociala avgifter	0,5	1,0
Upplupna kostnader (övr interimsskulder)	11,7	9,4
Övriga kortfristiga skulder	14,5	15,7
Förutbetalda intäkter	0,0	0,0
Moms och punktskatter	0,0	0,0
Summa skulder	90,3	110,4
Eget kapital	-62,3	-39,3
Summa skulder och eget kapital	28,0	71,1

Tillgångar

Förvaltningens tillgångar uppgår totalt till 28,0 mnkr. Dessa består av anläggningstillgångar vilka uppgår till 20,7 mnkr och innefattar digitala trygghetslarm samt kontorsutrustning. I tillgångarna ingår även omsättningstillgångar om totalt 7,3 mnkr vilka innefattar följande:

- Kundfordringar om 0,2 mnkr som består av interna kundfordringar gällande larmmottagning i servicehus samt vidarefaktureringskostnad av personalkostnad.
- Kortfristiga fordringar om 1,6 mnkr som består av godkända men ej utbetalda medel för statsbidrag.
- Förutbetalda kostnader om 5,4 mnkr vilka i huvudsak består av periodiserade kostnader gällande bidrag till frivilligorganisationer, lokalhyra samt bilkostnader.
- Övriga interimfordringar om 0,1 mnkr vilka består av periodiserad intäkt gällande larmmottagning i servicehus.

Skulder och eget kapital

Balansräkningen visar på kortfristiga skulder om totalt 90,3 mnkr och består av följande:

- Leverantörsskulder om 63,6 mnkr varav den interna leverantörsskulden uppgår till 41,6 mnkr. Dessa består till övervägande del av rekviderade statsbidrag och övriga bidrag, utbildningskostnader, lokalkostnader samt övriga driftkostnader.
- Upplupna löner och sociala avgifter om 0,5 mnkr vilka består av periodiserade timlöner, ob-tillägg med mera för december 2025.
- Upplupna kostnader om 11,7 mnkr vilket i huvudsak består av ej rekviderade statsbidrag samt driftkostnader som avser 2025.
- Kortfristiga skulder om 14,5 mnkr vilka består av statsbidrag som ej rekviderats eller fördelats.

Eget kapital uppgår till 62,3 mnkr och är en ökning med 23,0 mnkr jämfört med årsbokslut 2024.

Jämförelse med föregående år

Anläggningstillgångarna har minskat med 5,0 mnkr vilket i huvudsak beror på att

inköpsbehovet av digitala trygghetslarm har minskat då det utbyte av larm som pågått sedan 2020 har gått in i sitt slutskede under 2025 och kommer att avslutas under 2026.

Diverse kortfristiga fordringar har ökat med 1,1 mnkr vilket beror på att statsbidrag avseende 2025 inte har rekvirerats.

Förutbetalda kostnader har minskat med 38,8 mnkr vilket i huvudsak beror på att det vid bokslutet 2024 fanns två större statsbidrag som kunde rekvireras 2024 och där del av bidragen avsåg 2025.

Upplupna intäkter har minskat med 0,4 mnkr vilket beror på interna bidrag som äldrenämnden under föregående hade beviljats.

Leverantörsskulderna har minskat med 20,7 mnkr och beror i huvudsak på statsbidrag som rekvirerades i ett sent skede i slutet av 2024.

Upplupna löner och sociala avgifter har minskat med 0,5 mnkr vilket i huvudsak beror på att andelen timanställda har minskat sedan föregående år.

Upplupna kostnader har ökat med 2,3 mnkr vilket beror på att fler fakturor gällande statsbidragen inkom innan stängning bokföringsåret 2024.

Övriga kortfristiga skulder har minskat med 1,2 mnkr vilket i huvudsak beror på beloppet av riktade statsbidrag som inte beviljats eller rekvirerats har minskat.

Övrigt

Nämnden begär en budgetjustering av driftsbudgeten om 3,8 mnkr för projekt NU avseende kostnaden för årets sista fyra månader. Projektet avser utvecklingen av ett nytt utförarsystem inom äldreomsorgen. Nämnden beviljades 4,2 mnkr i beslutet för tertialrapport 2 för årets åtta första månader.

Bedömning av nämndens interna kontroll

Tillräcklig

Analys

Nämnden bedömer att den interna kontrollen under år 2025 varit tillräcklig.

Nämndens internkontrollarbete består av tre delar. Nämnden ska ha ett aktuellt system för internkontroll, årligen genomföra en väsentlighets- och riskanalys (VoR) samt utifrån denna fastställa en internkontrollplan. Systemet för internkontroll ska ses över årligen och vid behov revideras.

Nämnden har i Väsentlighets- och riskanalysen identifierat de viktigaste processerna/arbetssätten för att uppnå kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena. Nämnden har i arbetet beaktat lagstiftning och verksamhetens uppdrag. Utifrån arbetssätten har oönskade händelser identifierats och värderats (1-5) utifrån vilka konsekvenserna blir om händelsen skulle inträffa samt hur sannolikt det är att händelserna skulle inträffa. Utifrån

riskvärdet har det beslutats om den oönskade händelsen/risken ska hanteras i internkontrollplanen. I internkontrollplanen har nämnden planerat hur de löpande kontrollerna/arbetssätten ska följas upp. Internkontrollplanen har fastställts i samband med verksamhetsplanen och har följts upp i samband med verksamhetsberättelsen.

En arbetsgrupp för intern kontroll med representanter från samtliga avdelningar har arbetat med målsättningen att planen för intern kontroll ska vara genomarbetad, förankrad och följas upp på ett strukturerat sätt. Under året har gruppen följt upp samtliga risker och genomfört kontrollmomenten. Förutom denna grupp har de personer som berörs av de olika processerna och arbetssätten bidragit till uppföljningen av internkontrollplanen.

Under 2025 har en ny stadsövergripande modell för intern kontroll presenterats och nämnden har arbetat utefter denna modell i arbetet med verksamhetsplanen för 2026. Denna uppföljning utgår dock från den tidigare modellen som gäller till och med 2025.

Under 2025 har en avvikelse redovisats för processen ”Krishantering” och kontrollaktiviteten ”Vid brandövningar testas att riktlinjer och rutiner fungerar som de ska”. Denna beror på att en utrymningsövning var planerad att hållas under november månad men fick med kort varsel ställas in med anledning av att företaget som har det tekniska ansvaret inte kunde delta. En test av utrymningslarmet kunde dock ske vid senare tillfälle men då genomfördes ingen övning.

Uppföljningen av internkontrollplanen redovisas i sin helhet i bilaga 8.

Systematiskt kvalitetsarbete

Stockholms stads kvalitetsprogram

Kvalitetsprogrammet ska ge stadens verksamheter vägledning och en gemensam förståelse för stadens ambitioner inom det systematiska kvalitetsarbetet. Under år 2025 har fokus legat på förhållningssätten helhetssyn och handlingskraft.

I september bjöds alla nämndens medarbetare och chefer in till en medarbetardag med temat ”Vi är äldreförvaltningen”. Syftet med medarbetardagen var att tillsammans få ökad kännedom om vilka som arbetar på förvaltningen och vilka arbetsuppgifter som utförs för få en helhetssyn och ökad förståelse för nämndens uppdrag.

Helhetssyn och tillit är förutsättningar för att skapa handlingsutrymme och inflytande för medarbetare att arbeta med att systematiskt utveckla kvalitet och arbetssätt. Nämndens chefer har på chefsforum arbetat utifrån stadens chefsseminarier 2025: Leda med helhetssyn - tillsammans i det komplexa. Arbetet med att chef och medarbetare tillsammans tydliggör medarbetarens uppdrag har startat och kommer fortsätta.

Som ett led i nämndens kvalitetsarbete har förvaltningsledningen arbetat med att utveckla de interna processer som är kopplade till stadens system för ledning och styrning.

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt SOSFS 2011:9

Nämndens har genom Stockholms trygghetsjour ansvar för verksamhet som omfattas av kraven i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9). Genom det systematiska kvalitetsarbetet säkerställer nämnden att

verksamheten upprätthåller och utvecklar kvalitet i det löpande arbetet.

Ett viktigt verktyg i kvalitetsarbetet är hantering av avvikelser, att uppmärksamma och rapportera när verksamheten inte följer rutiner eller genomför uppdraget enligt uppdragsbeskrivning eller avtal. Tack vare sina centrala operativa uppdrag så som larmmottagning, jourhandläggning och köhantering uppmärksammar nämnden genom sin avvikelse rapportering när nämndens egen verksamhet brister men även när andra verksamheter brister. Avvikelse rapporterna ligger till grund för nämndens egen verksamhetsutveckling och arbete med ständiga förbättringar.

Underlagen bidrar även till stadsdelsnämndernas kvalitetsarbete och utveckling. Som ett led i utvecklingsarbetet skickar nämnden nu alla avvikelser som rör verksamhet i egen regi via säkra meddelanden till stadsdelsnämndernas registratur för kännedom och vidare hantering. Det återstår att lösa hur förmedlandet av avvikelser till privata utförare kan effektiviseras och ske på ett säkert sätt.

Behovet av ha en gemensam och av förvaltningens alla medarbetare välkänd rutin för hantering av inkommande synpunkter och klagomål har identifierats och arbetet har påbörjats.

Synpunkter och klagomål

Under 2025 inkom 68 synpunkter och klagomål till äldrenämndens inspektörer. Av dessa berörde 55 utförare av äldreomsorg och 13 berörde beställarenheter. De vanligaste klagomålen på utförarverksamheter handlade om bemötande, hälso- och sjukvård, mat och måltider och bemanning.

Klagomålen på beställarenheterna handlade bland annat om bemötande, tillgänglighet och dokumentation. Det är vanligt att synpunkter och klagomål inkommer från anhöriga till personer som har insatser inom äldreomsorgen. Klagomålen hanterades exempelvis genom kontakt med uppgiftslämnare, aktuell verksamhet, stadsdelsförvaltning samt inspektion.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Checklista för årlig uppföljning

Förbättringsområden - analys av utfall

För att öka genomförandet av årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet i ILS-systemet kommer förvaltningen se över tidsplan och stödet i SAM-modulen i ILS.

Förvaltningen kommer att ta fram en rutin för systematisk uppföljning av förutsättningar för de som tilldelats arbetsmiljöuppgifter.

Framgångsfaktorer - analys av utfall

Förvaltningen bedriver ett främjande och systematiskt arbetsmiljöarbete genom bland annat delaktighet och god dialog på arbetsplatsträffar. Det råder ett bra samarbete med fackliga parter och i förvaltningens samverkansgrupper. Medarbetare och chefer har tillgång till och kunskap om förvaltningens rutiner inom systematiskt arbetsmiljöarbete. Det finns uppsatta mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön som förvaltningen strävar efter att uppnå. Verksamheterna undersöker arbetsmiljön och genomför riskbedömningar löpande och inför

förändringar i verksamheten.

Föregående års aktiviteter från årlig uppföljning-analys av utfall

Dialogen om organisatorisk och social arbetsmiljö har kopplats till hälsofrämjande faktorer och friskfaktorer i verksamheterna och arbetet fortsätter under kommande år. Kunskapen om systematiskt arbetsmiljöarbete och förvaltningens rutiner har ökat under året genom tydliggörande av rutiner, ansvar och resurser. Bland annat har förvaltningens rutiner setts över och gjorts tillgängliga för alla medarbetare på intranätet.